

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Het wetsontwerp tot wijziging van de dienstplichtwet van 15 juni 1951⁽¹⁾

« Het ontwerp van wet » zo lezen we in de memorie van toelichting, p. 1, « heeft in hoofdzaak tot doel de » bestaande bepalingen aan te passen aan de technische vereisten welke uit de toepassing er van zijn » gebleken. Van deze gelegenheid bleek tevens gebruik » te moeten worden gemaakt tot het regelen van de » rechtspositie van de dienstplichtigen die vrijgelaten » worden van de normale dienst, maar tot sommige » persoonlijke dienstverstrekingen zijn gehouden en » tot het invoeren bij de wet van het principe van het » vrouwelijke vrijwilligerschap. »

Het nieuwe wetsontwerp omvat 56 artikelen die wij hieronder bondig zullen bespreken.

Het goede begrip van het ontwerp vergt evenwel een gelijktijdige raadpleging van de wet van 15 juni 1951⁽²⁾.

Bepalingen (artikel 1).

De bepaling van « lichtingsterkte » is gewijzigd naar aanleiding van de splitsing van het contingent in het « normale » contingent en in het « speciale » contingent (cf. artikel 4).

De bepaling van « dienstweigeraar » is nauwkeurigheidshalve uitgebreid tot de dienstplichtige die zich niet tijdig heeft aangemeld hetzij bij de herkeuringsraad, naar dewelke hij verwezen werd, hetzij voor een door deze raad gelaste keuring of inobservatiestelling.

Duur van de dienstplicht (artikel 2).

De tekst van artikel 3, par. 3, van de wet van 15 juni 1951, betreffende de dienstplicht van de deserteurs, wordt aangepast aan de splitsing van het contingent, aangezien de deserteurs van het speciale contingent moeten behandeld worden zoals de deserteurs van het normale contingent.

Bij het ontwerp wordt, onder handhaving op 15 jaar van de duur van de dienstplicht, de in artikel 3, par. 4, der wet gestelde grensleeftijd van 38 jaar vervangen door 45 jaar. Dit is het gevolg van het afzien van het beginsel volgens hetwelk de militaire dienst moet worden volbracht op of juist na de militieleeftijd (19 jaar). Het aantal uitstelverleningen werd

immers voor bepaalde gevallen, bij de wet van 22 juli 1952 van 5 op 7 en, bij de wet van 22 december 1953, op 12 gebracht.

Het ontwerp bevestigt en breidt deze strekking zelfs uit.

Voegen we daarbij dat op de twaalf uitstelverleningen waarop het mijnpersoneel aanspraak kan maken, nog drie voorlopige afkeuringen kunnen volgen.

Grensleeftijd voor het indiensthouden van de wederspanningen en dienstweigeraars (artikel 3).

Deze leeftijd is van 38 jaar op 45 jaar gebracht ingevolge de verhoging van de grensleeftijd.

Nieuwe categorieën dienstplichtigen, splitsing van het contingent in twee delen, recrutering van de territoriale luchtmacht (artikel 4).

Drie nieuwe categorieën dienstplichtigen worden ingevoerd :

1. Uitgesloten van de vorige lichten die in het recht om in het leger te dienen hersteld zijn uiterlijk op 31 december van het jaar waarin zij 28 jaar oud worden. De wet van 1951 vertoonde een leemte op dit punt.

Thans komen deze dienstplichtigen in aanmerking voor de samenstelling van een nieuw jaarcontingent indien zij hun rechten terug bekomen vóór het jaar waarin ze de leeftijd van 29 jaar bereiken.

2. Dienstplichtigen van de vorige lichten wier terbeschikkingstelling ten behoeve van de Minister van Koloniën ongedaan is gemaakt.

3. Dienstplichtigen van de vorige lichten die zonder militietoestand zijn gebleven. Hiermede bedoelt het ontwerp degenen die in gebreke blijven zich naar het Selectiecentrum te begeven (waartoe ze uitgenodigd worden, o.a. door aanplakbiljetten) en die geen persoonlijke oproepingsbrief ontvingen met het oog op hun overgifte aan de militaire overheid.

De tegenspraak tussen de bepalingen van de militiewet en het Koninklijk Besluit n° 1 van 20 mei 1939, houdende oprichting van de Territoriale Wacht voor Luchtafweer, wordt opgeheven. Thans wordt een einde

(1) cf. Bescheiden Kamer van Volksvertegenwoordigers, nr. 579 (1955-56), nr. 1, 28 juni 1956, met advies van de Raad van State. Amendementen Kiebooms, idem — nr. 2 — 22 oktober 1956.

(2) Zie Staatsblad 6 juli 1951; Arcq en Lonthie : « De Dienstplichtwet », Die Keure, Brugge, 1953.

gemaakt aan een hybridisch en onsamenvattend regime.

Het Ministerieel Besluit van 26 februari 1953 riep de vrijgelatenen krachtens artikel 12, 1° en 2°, van de dienstplichtwet op voor de dienst bij de Territoriale Luchtvaart. In die voorwaarden kon men nog moeilijk spreken van « vrijlating ».

Ter verklaring van deze tegenspraak werd gezegd dat de dienst bij de Territoriale Wacht geen militaire verplichting was; dat de betrokkenen slechts militairen zouden zijn ingevolge oproeping tot de werkelijke dienst (verklaring van de Minister van Landsverdediging voor de Kamer op 10 juni 1953, Parl. Handel., Kamer, Vergadering 10 juni 1953, p. 3).

Om aan de bestaande verwarring een einde te maken moest de T(erritoriale) W(acht) worden beschouwd als een onderdeel van het Leger waarvan de recrutering moet worden geregeld bij de dienstplichtwet. Deze wet heeft immers in hoofdzaak de regeling van de militaire recrutering tot doel.

Het ontwerp bevat evenwel geen organieke bepalingen van de T. W. Het Departement van Landsverdediging bereidt thans een nieuw statuut voor.

Het huidige ontwerp handelt niet uitdrukkelijk over de T. W., maar stelt twee categorieën dienstplichtigen in, nl. zij die in aanmerking komen voor de recrutering van het permanent personeel van het Leger en de werkelijke dienstdienst moeten volbrengen, en zij die in aanmerking komen voor de recrutering van het niet-permanent personeel.

Het begrip « vrijlating » is thans beperkt: het bedoelt alleen hen die vrijgesteld zijn van om het even welke dienst in vredetijd. Het zijn dus werkelijk vrijgelatenen. De anderen die onder de wet van 1951 de vrijlating bekwamen worden thans, in plaats van vrijgelatenen, aangewezen voor het contingent gedeelte dat het niet-permanent personeel van het Leger omvat. Met dien verstande dat deze aanwijzing afhankelijk is van dezelfde voorwaarden als de huidige vrijlating en, evenals de vrijlating, een aan de contingentsovergifte voorafgaande militieverrichting is.

Voortaan zullen de militierechtscolleges eveneens kennis nemen van de aanvragen om aanwijzing voor het speciale contingent.

Uitstel (artikel 5).

Wat betreft het uitstel wegens kostwinnerschap bepaalt het ontwerp dat de persoon die de dienstplichtige op volle leeftijd van 18 jaar gedurende 4 jaar tot zijn last heeft gehad, gelijkgesteld wordt met de vader of moeder. De huidige wet bepaalt dat deze persoon de dienstplichtige op de leeftijd van 19 jaar gedurende 5 jaar moeten onderhouden hebben.

Het geldt hier een aanpassing aan de verlaging van de militieleeftijd.

Voor de lichtingen 53, 54, 55 en 56 werden al de aanvragen om uitstel wegens studies aan de militairen onderworpen ofschoon de wet van 51 de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Landsverdediging machtigde de aanvragen om uitstel gelijktijdig in te willigen. Er zijn immers te veel aanvragen om uitstel (50.081 voor de lichting 1956).

Spijts het groot aantal uitgestelden kunnen tal van jongelingen, ingevolge de verlaging van militieleeftijd (19 jaar), hun universitaire studies niet beëindigen alvorens alle uitstelverleningen (5 of 7) te hebben bekomen. Het Ministerie van Landsverdediging verleent weliswaar hernieuwbare jaarverloven doch dit systeem vertoont zwakheden. De uitstelverleningen

moeten immers vóór de overgifte van de betrokkenen aan de militaire overheid worden geregeld.

Het Leger heeft er echter belang bij afgestudeerden in zijn rangen te tellen. Daarom bepaalt het ontwerp twee bijkomende uitstelverleningen aan alle universitairt. Voortaan zullen ze er 7 bekomen.

Het aantal uitstelverleningen wordt gebracht op 10 voor studenten die het diploma van doktor in de geneeskunde, doktor in de diergeneeskunde of van licentiaat in de kernwetenschap beogen. Dit aantal geldt eveneens voor de burgerlijke mijn ingenieurs.

Thans wordt ook bepaald dat het uitstel wegens studies enkel geldt voor leerlingen of studenten die volledige dagcursussen van secundair of hoger onderwijs volgen. Diegenen die reeds een beroep uitoefenen en voor avond- of zondagcursussen zijn ingeschreven komen niet meer in aanmerking voor uitstel. Te dezen strekt het ontwerp er toe een einde te maken aan de uitbreiding welke de rechtspraak van de Hoge Militieraad aan het begrip « uitstel wegens studies » gegeven heeft.

Het is de bedoeling van de wetgever voortaan alle misbruiken op dit stuk te weren. De ingeroepen studie moet de hoofdbedrijvigheid van de dienstplichtige uitmaken. Aldus keert men terug tot de rechtspraak die in de jaren 1909 tot 1914 gehuldigd werd.

Het artikel 5 van het ontwerp bepaalt ten slotte drie nieuwe soorten uitstelverleningen:

1. Uitstelverleningen, zolang zij in aanmerking komen voor een lichting genoemd naar een der jaren waarin zij de leeftijd van 29 en 30 jaar bereiken, voor de dienstplichtigen die hun studies in de geneeskunde beëindigd hebben en zich als geneesheer specialiseren in een tak van de geneeskunde welke voor het Leger van nut kan zijn. Diegenen die op het punt staan geneesheer te worden, kunnen eveneens deze bijkomende uitstelverleningen bekomen.

2. Uitstelverleningen die de terbeschikkingstelling ten behoeve van de Minister van Koloniën voorafgaan, voor de ingeschrevenen die voor missiewerk buiten Europa worden opgeleid.

Te dezen is het de bedoeling van de wetgever voortaan te vermijden dat de vrijstellingen van dienst in het Leger van het moederland zouden toegekend worden vooraleer vaststaat dat de betrokken dienstplichtigen werkelijk naar de missieposten zullen vertrekken.

3. De aan de terbeschikkingstelling ten behoeve van de Minister van Koloniën voorafgaande uitstelverleningen voor artsen of dierenartsen of voor hen die voor het laatste jaar zijn ingeschreven. Deze uitstelverleningen zullen de belanghebbende toelaten de cursussen van koloniale geneeskunde te volgen vooraleer zich naar Congo te begeven.

De dienstplichtigen vermeld sub n° 2 en 3 bekomen dezelfde uitstelverleningen als deze bepaald voor de dienstplichtigen sub n° 1.

Buitengewoon uitstel (artikel 6).

De voorgestelde tekst vormt een aanpassing aan de splitsing van het contingent in het « normale » contingent en in het « speciale » contingent. In die zin dat degene die reeds voor het speciale contingent is aangewezen geen buitengewoon uitstel kan aanvragen. Het buitengewoon uitstel kan immers uiteindelijk alleen leiden tot de aanwijzing voor het speciale contingent.

Vervolgens wordt bepaald dat de aftrek van de onder de wapenen doorgebrachte tijd slechts dan verantwoord is zo de betrokkene tot het normale contingent van een latere lichter behoort.

Vrijlating (artikel 7).

De wetgever wenst thans aan de term «vrijlating van dienst in vredetijd» een absolute draagwijdte te geven. Deze vrijlating ontslaat de belanghebbende van *alle* dienst in vredetijd, hetzij in het normale, hetzij in het speciale contingent.

Logisch worden de categorieën van vrijgelatenen die voor het speciale contingent worden aangewezen voortaan weggelaten in de opsomming van de vrijlatingen.

Worden enkel in deze opsomming behouden diegenen die zeeman of ondergrondsmijnwerker zijn of in het buitenland verblijf houden.

Aanwijzing voor het speciale contingent (artikel 9).

Vallen onder deze categorie de dienstplichtigen welke in de huidige wet onder de afdeling «vrijlatingen» voorkomen, hoewel zij in werkelijkheid voor de T. W. zijn aangewezen.

De voorwaarden, waaronder de dienstplichtigen aanspraak kunnen maken op de aanwijzing voor het speciale contingent, zijn, behoudens twee wijzigingen, dezelfde als die waaronder zij de vrijlating bekwamen.

De eerste wijziging betreft de Belg geworden vreemdeling.

Deze kan de aanwijzing voor het speciale contingent bekomen indien hij Belg is geworden na de 31e december van het jaar waarin hij 28 jaar (thans 23 jaar) is geworden.

De tweede wijziging slaat op de cumulatie, in eenzelfde gezin, van aanwijzingen wegens kostwinnerchap, voor het speciale contingent.

Het wetsontwerp zelf bepaalt dat het cumulatieverbod slechts opgeheven wordt wanneer de voor het speciale contingent aangewezen broeder-kostwinner overleden is.

Het huwelijk van deze broeder wettigt dus geen cumulatie meer.

De uitsluiting (artikel 9).

De huidige wet vertoont, te dezen, een leemte: nergens wordt het lot bepaald van de burgers die van de dienst zijn uitgesloten en het recht om in het Leger te dienen nadien terugverkregen hebben.

Krachtens het ontwerp maken zij opnieuw deel uit van de werfreserve en komen zij in aanmerking voor de samenstelling van een nieuw contingent ofwel worden zij als vrijgelatenen van de militaire dienst in vredetijd beschouwd, naargelang de reden van de uitsluiting vóór het jaar, waarin zij de leeftijd van 29 jaar bereiken, of met ingang van dat jaar, ophoudt te bestaan.

Terbeschikkingstelling ten behoeve van de Minister van Koloniën (artikel 10).

De dienstplichtigen die in de Kolonie verblijven zullen voortaan niet meer ter beschikking van de Minister van Koloniën gesteld worden. De indeling bij de moederlandse basis in Congo die voor het ogenblik algemeen toegepast is, wordt aldus een wettelijke verplichting.

Degeen die voor missiewerk buiten Europa worden

opgeleid, alsook de dokters in de geneeskunde of in de dierengeneeskunde die naar Congo gaan, worden slechts ter beschikking gesteld op voorwaarde dat zij wezenlijk naar Congo of naar de missieposten buiten Europa vertrekken.

Vermits dit vertrek evenwel slechts na vrij lange voorbereidende studies geschiedt, kunnen deze dienstplichtigen uitstelverleningen bekomen (zie artikel 5 van het ontwerp).

Hun terbeschikkingstelling gebeurt slechts wanneer zij op het punt staan werkelijk te vertrekken. Hun vrijstelling van dienst voor het moederlands leger wordt slechts definitief nadat zij hun verbintenis zijn nagekomen.

Gelijkstelling met de overleden gezinsleden (artikel 11).

De huidige wet (artikel 17) laat toe, in zake uitstel of vrijlating, sommige toestanden met het overlijden van een gezinslid gelijk te stellen. Deze bepaling laat echter een veel te extensieve interpretatie toe. Dit leidt tot ongelijkheden en soms tot misbruiken.

Het ontwerp houdt rekening met de vroegere wetgeving en reglementering (zie artikel 17 K. B. van 15 februari 1937 en artikel 16 K. B. van 29 juli 1937), waar het bepaalt hoe zwaar de ziekten en gebrekkigheden moeten zijn om met het overlijden te kunnen worden gelijkgesteld zonder evenwel te eisen dat deze, zoals vroeger, in de tabellen van de keuringscriteria worden opgenomen.

Om als familieoverlijden of langdurige vermissing te kunnen worden aangemerkt kan een duur van enkele maanden niet volstaan; bij het ontwerp wordt een duur van ten minste twee jaar gesteld.

Anvragen (artikelen 12, 13 en 14).

De aanvragen om aanwijzing voor het speciale contingent moeten op dezelfde wijze ingediend worden als thans deze om vrijlating (artikel 12 van het ontwerp).

Wie geen aanvraag indient zal rechtens voor het normale contingent worden aangewezen (artikel 14 van het ontwerp).

Het ontwerp voert, inzake de termijn voor het indienen der aanvragen, een stelsel in dat, vergeleken bij het huidige, meer soepel is.

Aldus zal het mogelijk zijn om uitstel, vrijlating of aanwijzing voor het speciale contingent te verzoeken na het verstrijken van de termijnen doch vóór de datum waarop de dienstplichtigen hun eenheid moeten vervoegen, op voorwaarde dat de gestelde vereisten reeds vóór het verstrijken van de normale tijd vervuld zijn. Tevens moet een uitzonderlijke reden tot opheffing van het verval kunnen ingeroepen worden.

De beoordeling van deze uitzonderlijke reden wordt wettelijk overgelaten aan de militierechtscolleges.

Wat betreft het stellen en motiveren der aanvragen wordt alle overdreven formalisme geweerd. Wie zijn aanvraag verkeerd formuleerde of andere redenen kon aanvoeren dan die welke hij in zijn oorspronkelijke aanvraag heeft vermeld, zal voortaan deze vergissing of dit verzuim nog kunnen goedmaken (artikel 12 van het ontwerp).

Worden verscheidene beslissingen getroffen, dan heeft — volgens het ontwerp — de vrijlating voorrang op de voorlopige afkeuring; de aanwijzing voor het speciale contingent komt op de laatste plaats (artikel 13 van het ontwerp).

Uitstelverlening. — Bevoegdheid en rechtsmacht van de Militieraad (artikelen 15, 16, 17 en 18).

Het globaal toekennen van uitstel bij ministeriële beslissing wordt voortaan afgeschaft (artikel 15 van het ontwerp).

Alleen de militieraden blijven ter zake nog bevoegd.

Een feitelijke toestand wordt aldus wettelijk bekrachtigd.

De militieraden kunnen zodoende reeds in februari het onderzoek van de aanvragen aanvangen, er meer tijd aan besteden en dat werk onder betere voorwaarden verrichten.

De militieraad zal kennis nemen van de aanvragen om aanwijzing voor het speciale contingent (artikel 16 van het ontwerp).

Het artikel 17 bepaalt de gevallen waarvan de raad buiten zijn zittijd kennis kan nemen.

Wij vrezen dat de versoepeling, inzake het indienen der aanvragen, het onderscheid, qua intensiteit van werking, tussen de gewone zittijd en de speciale zittijd zal doen vervagen. De militieraden is een drukke en ononderbroken werking in het vooruitzicht gesteld.

Ten slotte bepaalt de nieuwe tekst dat wanneer de aanvraag gegrond wordt op de gezondheidstoestand van een gezinslid, de militieraad er toe gehouden is — en het hem dus niet langer meer vrijstaat — een geneesheer aan te wijzen om het aangevoerde feit te verifiëren (artikel 18 van het ontwerp).

Bevoegdheid en rechtsmacht van de Hoge Militieraad (artikelen 19, 20, 21, 22 en 23).

Het afschaffen van het recht van de regering om de aanvragen om uitstel, zonder onderzoek wat de grond betreft, globaal in te willigen, heeft tot gevolg dat de Hoge Militieraad geen kennis meer neemt van het beroep ingesteld van de beslissingen uitspraak doende over het bestaan zelf of over de ontvankelijkheid van de aanvraag om uitstel (artikelen 19, 20 en 21 van het ontwerp).

Wat betreft de gevallen, waarvan de Hoge Militieraad buiten zijn zittijd kennis kan nemen, wordt hem bij het ontwerp de bevoegdheid verleend om kennis te nemen van het beroep tegen al de door de Militieraden buiten hun zittijd uitgesproken beslissingen en inzonderheid van de gevallen waarin de Militieraad zijn macht heeft overschreden door buiten zijn zittijd uitspraak te doen (artikel 22 van het ontwerp).

De vervanging van de vrijlating wegens kostwinnenschap door de aanwijzing voor het speciale contingent vergt aanpassing van de huidige tekst (artikel 23 van het ontwerp).

Keuring in de kolonie of in het buitenland van dienstplichtigen die vrijstelling of voorlopige afkeuring op lichamelijke grond aanvragen en van degenen die door de geneesheer, hoofd van de gezondheidsdienst van het recruterings- en selectiecentrum, naar de herkeuringsraad zijn verwezen (artikel 24).

Inzake vrijstelling en voorlopige afkeuring zal de dienstplichtige die zijn werkelijke en gewone verblijfplaats in het buitenland heeft, door de herkeuringsraad kunnen gemachtigd worden de keuring in de kolonie of ten zetel van een diplomatieke of consulaire post te ondergaan in plaats van ten zetel van de herkeuringsraad.

De keuring zal, in dit geval, plaats hebben overeenkomstig paragrafen 4 tot 8 van artikel 47 van de huidige wet.

Termijn voor het indienen van de voorziening in verbreking door de Minister van Binnenlandse Zaken (artikel 25).

De huidige wet bepaalt dat de voorziening door de Minister moet ingediend worden vóór de bekendmaking van de datum van het afsluiten der lichtingsverrichtingen in het Belgisch Staatsblad.

De termijn van voorziening in verbreking wordt thans gebracht op drie maanden.

Verzaken aan het aanwijzen voor het speciale contingent (artikel 26).

Naast het uitstel en de vrijlating kan ook aan de aanwijzing voor het speciale contingent verzaakt worden. Deze verzaking brengt mee dat de betrokken dienstplichtige in het normale contingent opgenomen wordt.

Duur van het verblijf der dienstplichtigen in het Recruterings- en Selectiecentrum (artikel 27).

De duur van ten hoogste 6 dagen wordt verhoogd tot een duur van ten hoogste tien dagen.

De speciale proeven, waaraan sommige dienstplichtigen onderworpen worden, nemen immers verscheidene dagen in beslag.

Krachtens artikel 67, par. 2, der wet van 1951 wordt de door de dienstplichtige in het selectiecentrum — waarvan het speciaal centrum in Everberg een onderdeel is — doorgebrachte tijd van de werkelijke dienstduur afgetrokken.

Huiswaartszenden na het verblijf in het Centrum en vervroegde oproeping van sommige dienstplichtigen (artikel 28).

De tekst is aangepast aan de splitsing van het contingent. De onmiddellijke oproeping van de in de kolonie of in verre landen verblijfhoudende dienstplichtigen geldt enkel voor het normale contingent.

Indeling van het contingent (artikel 29).

De indeling van het contingent, volgens de uitkomsten van de selectie, hebben op het normale contingent betrekking.

De dienstplichtigen, behorende tot het speciale contingent, zullen, in de huidige stand van zaken, over het algemeen bij de T.W. worden ingedeeld. Hun indeling bij de eenheden zal vooral afhangen van hun verblijfplaats.

Wat de indeling van sommige dienstplichtigen van het normale contingent bij een eenheid van de moederlandse basis in Congo betreft, bepaalt het ontwerp dat zij door de herkeuringsraad of in het selectiecentrum in België voor de dienst moeten zijn aangewezen. Zijn zij geschikt bevonden, na een keuring ter plaatse, dan worden zij overgegeven aan de militaire overheid op overlegging van de administratieve stukken, d.w.z. zonder opgeroepen te worden naar het recruterings- en selectiecentrum.

Gezien de uitgestrektheid van Congo dringt deze werkwijze zich op.

Werkelijke dienstduur en wederoproeping van de dienstplichtigen van het normale contingent (artikelen 30 en 31).

De wettekst wordt aangepast aan de splitsing van het contingent.

Benevens de tijd die een militair in het selectiecentrum doorbrengt zal voortaan ook de tijd die in een militair ziekenhuis wordt doorgebracht tengevolge van een ongeval overkomen of een ziekte opgelopen tijdens het verblijf in het centrum, van de werkelijke diensttijd worden afgetrokken.

Inzake wederoproeping wordt bepaald dat de reserve-officieren ieder jaar voor ten hoogste één maand kunnen worden wederopgeroepen.

Herinneren we anderzijds er aan dat de gewone wederoproeping in totaal voor de reserve-onderofficieren 74 dagen, voor de overige militairen 66 dagen bedragen.

Prestaties van de dienstplichtigen van het speciale contingent (artikel 32).

Het ontwerp steunt op de wet van 11 juli 1953 omtrent de gezamenlijke oefeningen van het niet-permanent personeel van de T.W., om de aan de dienstplichtigen van het speciale contingent op te leggen prestaties te regelen.

Deze prestaties zullen voortaan zwaarder zijn, doch dit wordt gecompenseerd door een vermindering van ongeveer 10 jaar van de duur der verplichtingen. Bijkomende oefeningen worden voorzien voor hen die aan de samenstelling der reservekaders deelnemen.

De prestaties dienen niet noodzakelijk aan alle voor het speciale contingent aangewezen dienstplichtigen te worden opgelegd.

Zij die o.a. in het buitenland verblijven en niet ingedeeld werden bij een eenheid, komen terecht in een depot en vormen er een reserve.

Hoedamigheid van militair en het zenden met onbepaald verlof (artikelen 33 en 34).

De wettekst wordt aangepast aan de splitsing van het contingent. Bovendien wordt een bepaling ingelast omtrent het facultatief onder de wapenen houden van dienstplichtigen die op het ogenblik dat zij met onbepaald verlof moeten worden gezonden, in een ziekenhuis zijn opgenomen. Het geldt hier een bevestiging van een bestaande toestand.

Het onder de wapenen houden bij tuchtmaatregel (Artikel 35).

De dienstplichtigen-reserve-officieren zullen kunnen gestraft worden met arrest zonder accees. Voortaan kunnen zij eveneens onder de wapenen worden gehouden onder dezelfde voorwaarden als de ongeschikte militairen.

De militairen van het speciale contingent die cachot- of gevangenisstraffen hebben opgelopen, naar aanleiding van een oefening van twee uren, worden wederopgeroepen om die straffen te ondergaan.

Gunstverlof (artikel 36).

Ten aanzien van de dienstplichtigen, die dienst doen in de eenheden van het moederland in Congo, machtigt het ontwerp de Koning speciale regelen voor die gevallen vast te stellen.

Misdraagt een dienstplichtige zich dan kan enkel het gunstverlof opgeheven worden. De verloven om uitzonderlijke redenen blijven behouden.

Dienstafwezigheid (artikel 37).

De nieuwe tekst houdt rekening met de splitsing van het contingent.

De afwezigheid uit de dienst in het speciale contingent zal niet als dienst kunnen gerekend worden, tenzij ze het gevolg is van in dienst opgelopen kwetsuren of opgedane of verergerde ziekten.

Militairen met verlof (artikel 38).

Het ontwerp bepaalt dat de Minister van Landsverdediging, zelfs ambtshalve, oproepings- of wederoproepingsuitstel voor het geval van mobilisatie kan verlenen aan de militairen met verlof en aan de dienstplichtigen uit de werfreserve wanneer de aanwezigheid van de belanghebbenden in een dienst of betrekking buiten het leger van belang voor het land wordt geacht.

Indeling van hoofdstuk VIII van de wet (vrijwillige dienstdiening en wederdienstdiening) in twee afdelingen (artikel 39).

De splitsing van het contingent en de noodzakelijkheid de toestand te regelen niet alleen van de vaste vrijwilligers, doch ook van de niet-vaste vrijwilligers bij de T.W., wettigen deze nieuwe indeling.

Vrijwillige dienstdiening en wederdienstdiening bij het permanent legerpersoneel (artikelen 40, 41 en 43).

De huidige wet (artikel 83) bepaalt reeds dat, in geval van verbreking van de dienstdiening, de vrijwilliger aan al de verplichtingen van de dienstplichtigen wordt onderworpen. Daarentegen wordt de vrijwilliger die ongeschikt is bevonden om verder te dienen, bij wijze van pensionering of door reform, ontslagen; hij heeft geen andere militaire verplichtingen meer.

Een bijzondere toestand bestaat ten aanzien van de vrijwilligers van het varend personeel van de luchtmacht.

Worden dezen alleen ongeschikt bevonden om bij dat personeel te blijven dienen, dan zal er voortaan rekening gehouden worden met de als vrijwilliger gedane dienst bij het bepalen van de duur van de nog als dienstplichtige te vervullen werkelijke dienstdiening.

Vrijwillige dienstdiening en wederdienstdiening bij het niet-vast personeel van de eenheden waarbij het speciale contingent is ingedeeld (artikel 43).

De Minister van Landsverdediging is ter zake bevoegd voor het regelen van deze dienstdieningen.

Komen hiervoor alleen in aanmerking de burgers die geen militaire verplichtingen meer hebben of kunnen hebben. Zij zullen aan een speciaal statuut onderworpen worden.

Vrouwelijke militaire dienst (artikel 44).

Het ontwerp huldigt een nieuw principe: de militaire dienst zal ook aan de vrouwen worden opgesteld.

De aanwerving zal echter berusten op vrijwillige dienstdiening.

Men beoogt hun opneming ondermeer bij de Gezondheidsdienst en de Administratieve diensten evenals in zekere speciale betrekkingen (seindiensten en mechanische administratie).

De minimumleeftijd is gesteld op 16 jaar.

Beneden de leeftijd van 21 jaar dienen de be-

trokkenen te doen blijken van de toestemming van hun vader, moeder of voogd.

Gehuwde vrouwen moeten de uitdrukkelijke en schriftelijke machtiging van hun man bezitten. De militaire verplichtingen zijn immers van aard de vrouwen van de echtelijke woning verwijderd te houden.

De eens gegeven machtiging is echter onherroepelijk.

Aan de Koning wordt de bevoegdheid opgedragen de algemene voorwaarden van de dienstnemingen en wederdienstnemingen uit te stippelen.

In mobilisatieperiode worden de lopende dienstnemingen van rechtswege verlengd tot de dag door de Minister van Landsverdediging vastgesteld.

Intrekking van de aanwijzing voor het speciale contingent (artikel 45).

De wettekst wordt aangepast om de intrekking van de aanwijzing voor het speciale contingent mogelijk te maken onder dezelfde voorwaarden als de intrekking van het uitstel, de vrijlating, de vrijstelling of de voorlopige afkeuring.

Militiegetuigschrift voor het Huwelijk (artikel 46).

Dit getuigschrift moet tot de leeftijd van 45 jaar in plaats van tot de leeftijd van 38 jaar worden geëist als gevolg van de overeenkomstige wijziging van de leeftijd, waarop de niet voor de dienstplicht ingeschreven burgers als wederspanningen kunnen worden opgespoord.

Schorsing van het Arbeids- en Bediendencontract (artikel 47).

De schorsing van die contracten, in geval van oproeping en wederoproeping onder de wapenen, is geregeld bij de wet van 22 juli 1952, tot wijziging van de wet van 10 maart 1900 op het arbeidscontract, en de wet van 7 augustus 1922 op het bediendencontract.

Het ontwerp beperkt er zich toe te bepalen dat, voor het bediendencontract evenals voor het arbeidscontract, het verblijf van de dienstplichtige in het recruiterings- en selectiecentrum of in een gezondheidsinrichting van het Leger, waar hij in observatie is gesteld, gerekend wordt tot de toestanden welke de schorsing van het contract medebrengen.

Vergoedingen en Reiskosten (artikel 48).

Het ontwerp machtigt de Koning de vergoedingen voor de leden van de militierechtscolleges vast te stellen.

Voortaan zullen de regeling en betaalbaarstelling van de reiskosten in België van de dienstplichtigen die zich naar het selectiecentrum begeven, aan het Departement van Binnenlandse Zaken toevertrouwd worden. De huidige regeling, die aan het Departement van Landsverdediging opgedragen is, blijkt aanleiding gegeven te hebben tot moeilijkheden.

Ten slotte, om rekening te houden met de speciale toestand van de Belgen die buiten België verblijven, bepaalt het ontwerp dat de reiskosten van de dienstplichtigen buiten België ten laste van de Staat kunnen gesteld worden onder de door de Koning bepaalde voorwaarden.

Intbreuken op de dienstplicht (artikelen 49 en 50).

Het ontwerp bevat een aanpassing van het artikel 88 van de huidige wet aan de splitsing van het contingent.

Desertie (artikel 51).

Voortaan zal de dienstplichtige, die in de Kolonie of in het buitenland (behalve in de Britse Eilanden of in een aan België grenzend land) verblijft en die dienstweigeraar geworden is ingevolge niet-verschijning voor het selectiecentrum, eveneens als deserteur behandeld worden indien hij geen gevolg geeft aan de oproeping om aan de militaire overheid overgegeven te worden.

Voor hem geldt alleen een langere termijn — drie maanden — dan voor de dienstplichtige in België, alvorens hij als deserteur wordt beschouwd.

Anderzijds bepaalt het ontwerp, bij wijze van aanpassing van de huidige wet, dat de bij het speciale contingent ingedeelde dienstplichtige, die tot de vervulling van zijn dienst opgeroepen wordt, vóór dat hij de hoedanigheid van militair verkregen heeft, als deserteur behandeld wordt indien hij zich in vreedstijd binnen de 15 dagen en, in oorlogstijd, binnen de 3 dagen na de gestelde datum niet bij zijn eenheid heeft gevoegd.

Vermindering van de werkelijke dienstdiensttijd voor sommige in de Kolonie verblijfhoudende dienstplichtigen (artikel 52).

Het ontwerp machtigt de Minister van Landsverdediging er toe de duur van de werkelijke dienst tot 6 maanden te verminderen ten behoeve van de vóór 1 juli 1933 geboren en vóór 1 oktober 1954 gehuwde dienstplichtigen die onafgebroken in Congo verblijven wegens het feit dat hun ouders er sedert ten minste 10 jaar gevestigd zijn.

Deze beschikking wordt gemotiveerd door het feit dat de levensomstandigheden in de Kolonie totaal verschillen van die van het moederland.

Opheffende bepalingen (artikel 53).

Het ontwerp omvat de integrale intrekking van de wet van 27 december 1938 betreffende de inrichting van de verdediging van het grondgebied tegen het luchtgevaar en van het K.B. van 20 mei 1939, houdende algemene inrichting van de actieve verdediging van het grondgebied tegen luchtaanvallen en oprichting van de territoriale wacht voor lucht-afweer, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947.

De andere opheffingen hebben betrekking op de wet van 28 maart 1951, omtrent de samenstelling van sommige lichten en de duur van de werkelijke dienst; op de overgangsbepalingen der wetten van 22 juli 1952, 14 december 1953, waarbij de dienstplichtwet gewijzigd werd; op de wetten van 22 december 1952 en 12 maart 1954 waarvan de permanente bepalingen in het ontwerp worden opgenomen.

Overgangsbepalingen (artikelen 54 en 55).

Het contingent '55 is geheel samengesteld en ingelijfd op voet van de huidige wet; de samenstelling van het in 1958 te lichten contingent zal in januari 1957 aanvangen en de nieuwe bepalingen kunnen daarop worden toegepast.

Overgangsbepalingen betreffende de toepassing van de wijzigingen van het ontwerp in zake uitstel moeten worden opgenomen voor de lichten '56 en '57, waarvan de verrichtingen nog aan de gang zijn, doch waarvoor de termijn voor het indienen der aanvragen om uitstel, respectievelijk sedert 15 maart 1955 en 31 januari 1956 verstreken is.

Zo het grootste gedeelte van het contingent '56 reeds onder de wapenen is om de werkelijke dienstdienst te vervullen, zullen over het algemeen zij die nog studeren en die uitstel kunnen aanvragen bij toepassing van de overgangsbepaling, nog niet onder de wapenen geroepen zijn.

In overleg met het Departement van Binnenlandse Zaken neemt het Departement van Landsverdediging, op aanvraag der betrokkenen, de nodige maatregelen om de oproeping van sommige dienstplichtigen der lichtingen 1954, '55 en '56 te verdagen. Alleen de ernstige gevallen worden in aanmerking genomen.

De in het contingent opgenomen dienstplichtigen die geneesheer of dierenarts zijn als zij nog niet ter vervulling van hun werkelijke dienstdienst onder de wapenen zijn geroepen en die de wens te kennen geven ter beschikking van de Minister van Koloniën te worden gesteld voor de dienst in overzees gebieden, kunnen uitstel krijgen onder de voorwaarden bepaald in artikel 5 van het ontwerp.

Op straffe van niet-ontvankelijkheid moeten al de bovenbedoelde dienstplichtigen bij een ter post aangezekende brief hun aanvraag indienen bij de Gouverneur der Provincie hunner militiewoonplaats, ten laatste binnen drie maanden na de inwerking-treding van de nieuwe wet en vóór hun oproeping onder de wapenen.

Het artikel 55 van het ontwerp bepaalt dat de dienstplichtigen, die van de werkelijke dienst in vredetijd ontheven en krachtens de vroegere wetgeving aangewezen zijn om ingedeeld te worden bij het niet-permanent personeel van de territoriale luchtwacht, behandeld worden alsof zij gedurende de lichtingsverrichtingen, in de loop waarvan zij ontheffing verkregen hebben, voor het speciale contingent waren aangewezen en alsof zij aan de militaire overheid werden overgegeven.

De Minister van Landsverdediging kan deze dienstplichtigen die niet werkelijk bij de territoriale luchtwacht werden ingelijfd, in het recruterings- en selectiecentrum onder de wapenen roepen, ten einde hen aldaar, na een onderzoek van ten hoogste twee dagen, al dan niet lichamelijk dienstgeschikt te doen verklaren.

Machtiging tot samenvatting (artikel 56).

Het ontwerp machtigt de Koning de wetbepalingen betreffende de dienstplicht, de werving en de dienstverplichtingen te coördineren.

* * *

Op 22 oktober 1956 legde volksvertegenwoordiger Kiebooms verscheidene amendementen bij het ontwerp neer.

Deze zijn hoofdzakelijk gericht tegen de splitsing van het contingent. De beneficiarissen van vrijlatingen zouden van *alle* dienst moeten vrijgesteld worden. Bovendien is de heer Kiebooms gekant tegen de instelling van de vrouwelijke militaire dienst.

Ter zitting van de Commissie van Binnenlandse Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, dd. 7 november 1956, werden deze amendementen verworpen.

Ter zitting van dezelfde Commissie, dd. 21 november 1956, ondergingen verscheidene andere amendementen hetzelfde lot.

Commentaar.

De bijzonderste verdienste van het ontwerp berust, naar onze mening, in het regelen van de toestand der

dienstplichtigen die, krachtens de dienstplichtwet van 15 juni 1951, de vrijlating op morele grond bekomen hebben.

Spijts deze vrijlating worden de betrokkenen oproepen tot het vervullen van prestaties in de T.W.L. Deze prestaties zijn, in de huidige stand der wetgeving, geenszins van militaire aard, ofschoon dit ogenschijnlijk wel het geval is.

Hieruit vloeit voort dat de betrokkenen, alhoewel zij ingedeeld zijn bij de T.W.L., geen broederdienst kunnen opleveren (vaststaande rechtspraak van de Hoge Militieraad).

Indien de betrokkenen niettemin door de Krijgsraden vervolgd en veroordeeld konden worden wegens desertie dan is dat niet omdat zij *uiteraard* militairen zijn maar uitsluitend omdat zij krachtens artikel 8 van het K.B. van 20 mei 1939 — houdende algemene inrichting van de actieve verdediging van het grondgebied tegen luchtaanvallen en oprichting van de T.W.L., bevestigd bij de wet van 16 juli 1947, als *militairen met onbepaald verlof beschouwd worden voor de toepassing van de betugelende wetten en militaire reglementen*. (Cf. Krijgsraad Brussel, dd. 29 november 1955, i.z. Bultot, J.T., n° 4123, dd. 28 oktober 1956, pag. 600 en noot).

We staan hier voor een *assimilatie* die restrictief dient geïnterpreteerd te worden. Deze assimilatie laat niet toe, bij wijze van *inductie*, de leden van de T.W.L. als militairen te bestempelen.

Psychologisch kan de huidige toestand onmogelijk gehandhaafd worden. De verwarring, gesticht door de uitdrukking «vrijlating van alle dienst»; door het onderwerpen van sommige vrijgelatenen dienstplichtigen aan de militaire strafwetten en door het niet assimileren van de dienst bij de T.W.L. met een broederdienst ofschoon de betrokkenen een attest van «militair met onbepaald verlof» krijgen, moet geweerd worden.

Aan de feitelijke toestand zal de nieuwe wet wel niet veel veranderen. Alleen wordt de dienst in de T.W.L. — het ontwerp spreekt alleen, in ruimere zin, over het «speciale contingent» — een militaire dienst, alhoewel het ontwerp het niet uitdrukkelijk verklaart.

Over de wijziging van het karakter der T.W.L. wordt alleen, doch ondubbelzinnig, in de memorie van toelichting (p. 3 tot 5) gesproken.

Aan de vrijlating zal voortaan een engere draagwijdte verleend worden.

Men kan het betreuren.

Een familie bestaande uit 6 zonen zal aldus drie diensten aan het normale contingent en drie diensten aan het speciale contingent leveren.

Alleen de zeelieden, de ondergrondse mijnwerkers en de dienstplichtigen die in het buitenland verblijf houden, bekomen de vrijlating van alle dienst in vredetijd.

Voor de eerste maal wordt in ons land het principe van de algemene militaire dienstplicht zo streng door-gedreven.

* * *

Naar het voorbeeld van andere landen wenst de wetgever de militaire dienst aan de vrouwen open te stellen.

Wij willen wel toegeven dat sommige bedieningen in het leger bij voorkeur door vrouwen kunnen waargenomen worden.

Doch de invoering van de vrouwendienst, zelfs onder de vorm van vrijwillige dienstneming, stelt onder meer een belangrijk sociaal probleem.

Deze innovatie mag niet tot gevolg hebben dat de

aanwerving van mannelijke vrijwilligers verhinderd of bemoeilijkt wordt. Zoniet zou men op de duur kunnen staan met een economisch probleem veroorzaakt door het verenigen van een niet onbelangrijk gebied van tewerkstelling der mannelijke bevolking.

Om voorgaande beschouwing te milderen dient er aan toegevoegd te worden dat het afnemen van de getalsterkte van het jaarlijks contingent dienstplichtigen, in principe, een verruiming van het vrijwilligerskorps wettigt.

Alleszins staat vast dat, ten aanzien van de gehuwde vrouwen, een soepel stelsel op het punt van de verbreking van de dienstneming zal dienen ingesteld te worden.

We staan ten slotte voor een experiment waarvan de deugdelijkheid nog dient bewezen te worden.

* * *

Het aanpassen van de bestaande bepalingen aan de technische vereisten die uit de toepassing er van gebleken zijn, lijkt ons slechts een bijzaak te zijn.

Te dezen, bezit het ontwerp ongetwijfeld verdiensten.

Het vertoont een grote inschikkelijkheid ten aanzien van de studenten die, naargelang de gevolgde studiecyclus, 7 tot 11 uitstelverlengingen kunnen bekomen.

In zake het indienen en formuleren der aanvragen wordt een zeer soepel stelsel gehuldigd dat alleen tot nadeel zal hebben dat de getalsterkte van het contingent eerder wisselvallig zal zijn en dat de werking van de militierechtscolleges gevoelig zal verzwaaard worden.

Het valt te vrezen dat de meerderheid der dienstplichtigen de nieuwe bepalingen verkeerdzinnig zullen interpreteren en te hooi en te gras aanvragen zullen indienen.

Het artikel 52 van het ontwerp, waarbij aan de Minister van Landsverdediging de mogelijkheid gelaten wordt sommige dienstplichtigen die in de Kolonie verblijven, in bepaalde voorwaarden, met verlof zonder soldij te zenden na 6 maanden werkelijke dienst, vinden wij niet gerechtvaardigd.

Deze uitzonderlijke gunstmaatregel is vooreerst niet op zijn plaats in een dienstplichtwet die bij voorkeur algemene en permanente bepalingen dient te bevatten. Bovendien voert dit artikel een voorgaande in.

Ten slotte zou het artikel 54 par. 1 (overgangsbepalingen) moeten verduidelijkt en veralgemeend worden.

Eenzijds ware het wenselijk dat bepaald zou worden dat de bij dit artikel bedoelde dienstplichtigen hun aanvraag moeten indienen voor de datum waarop zij zich bij hun eenheid moetenervoegen. Wij menen dit te mogen afleiden uit de memorie van toelichting (p. 23 en 24).

Anderzijds stelt zich de vraag of de overgangsbepaling niet dient uitgebreid te worden tot al de dienstplichtigen der lichtingen voorafgaande aan de lichting 1959, die uitstel, vrijlating of een aanwijzing voor het speciale contingent wensen te bekomen, voor zover zij nog niet onder de wapenen werden geroepen.

Hugo VAN EECKE.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 23 februari 1956.

Voorzitter : M. Sohier.

Raadsheer-Verslaggever : M. Piret.

Advocaat-Generaal : M. Mahaux.

Advocaten : Mrs Van Rijn en Simont.

Handelshuur. — Uitwinning van de hoofdhuurder-onderverhuurder en van diens onderhuurder. — De onderverhuurder is niet verplicht tot schadeloosstelling van de onderhuurder.

De wetgever heeft aan de verhuurder geen verplichting opgelegd de uitgewonnen huurder schadeloos te stellen, wanneer de uitwinning door toedoen van een derde bewerkstelligd werd, noch wanneer de niet-hernieuwing te verklaren is door de onmogelijkheid toe te stemmen in de handhaving van de contractuele betrekkingen, waarin de verhuurder zich ingevolge zijn eigen uitwinning bevindt, althans indien die uitwinning niet het gevolg is van een door hem begane fout.

Wwe Porson-Perlon t/ N.V. Brasserie Cavenaille.

Gelet op het bestreden vonnis, op 16 maart 1955 in hoger beroep gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Bergen;

Overwegende dat uit de stukken aan het Hof voorgelegd blijkt dat aanlegster, krachtens een in 1946 gesloten overeenkomst, van verweerster een onroerend

goed in huur had waarin zij een kleinhandelsfonds exploiteerde hetwelk haar eigendom was;

Dat verweerster zelf bewust onroerend goed van de echtgenoten Haine-Houtain in huur had;

Overwegende dat zowel verweerster als aanlegster vóór het verstrijken van hun onderscheidelijke huur-overeenkomsten, einde 1952, om hernieuwing ervan verzochten;

Dat de echtgenoten Haine-Houtain de door verweerster verzochte hernieuwing weigerden;

Dat bij een vonnis, vóór het bestredene gewezen, de weigering door de echtgenoten Haine-Houtain, van de hernieuwing gegrond verklaard en de vordering tot ontruiming ingewilligd werd welke die echtgenoten tegelijk tegen verweerster en aanlegster ingesteld hadden;

Overwegende dat aanlegster op de tegen haar ingestelde vordering tot ontruiming verweerster tot vrijwaring opriep en haar veroordeling tot schadevergoeding eiste;

Dat haar eis ontvankelijk, doch niet gegrond werd verklaard;

Over het enig middel, schending van de artikelen 1, 13, 14 en 16, inzonderheid lid IV, van de wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds, en 97 van de Grondwet;

doordat het bestreden vonnis, hoewel vaststellend dat aanlegster eigenares was van het handelsfonds hetwelk geëxploiteerd werd in het verhuurd onroerend goed waarvan verweerster hoofdhuurster was, en hoewel het niet betwist, zoals aanlegster in haar vóór de rechters over de grond genomen onclusies uitdrukkelijk be-

toogde, dat zij « op 31 juli 1951 in de wettelijke vormen en binnen de wettelijke termijn hernieuwing verzocht », desondanks geweigerd heeft aan aanlegster de geëiste vergoeding toe te kennen, om de reden dat « appellante (thans aanlegster) aan voormelde overeenkomst geen recht op hernieuwing kon ontlelen; dat dit recht dus niet buiten het toepassingsveld van de wet van 30 april 1951 tot stand kon komen; dat deze wet aan de onderhuurster niet meer recht geeft dan de hoofdhuurder bezit; dat laatstgenoemde nooit de bescherming der wet genoten heeft vermits hij in het litigieuze onroerend goed nimmer een kleinhandel heeft gedreven en die handel dus niet zou kunnen voortzetten; dat appellante vergeefs de fout, door de geïntimeerde (verweerster) begaan, zou doen gelden door een onregelmatige eis tot huurhernieuwing aanhangig te maken; dat er immers tussen deze fout en het aangevoerde nadeel geen verband van oorzakelijkheid ligt: mocht de rechter hem ontvangen hebben, dan had die eis, wat de grond betreft, niet kunnen slagen; dat appellante generlei andere fout in hoofde van geïntimeerde aanvoert en omschrijft ».

dan wanneer : 1) aangezien aanlegster eigenares was van het handelsfonds in het verhuurde geëxploiteerd, en de formaliteiten, nodig tot de aanvraag om hernieuwing, vervuld had, de litigieuze huurovereenkomst, tussen aanlegster en verweerster gesloten, onder toepassing viel van de wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds en, principieel, ten behoeve van aanlegster, het recht op de regelmatig verzochte hernieuwing of, eventueel, op de uitwinningsvergoeding, bepaald volgens de in de weigering van de hernieuwing ingeroepen reden en afgezien van elke fout in hoofde van verweerster, in het leven riep;

2) aangezien de litigieuze onderverhuring, tussen aanlegster en verweerster gesloten, op zich zelf staat en onafhankelijk is van de hoofdhuurovereenkomst, door verweerster met de eigenaars van het onroerend goed aangegaan, aanlegster recht had op de uitwinningsvergoeding, voorzien in gezegd artikel 16, IV, haar te betalen door verweerster die haar de verzochte hernieuwing geweigerd had zonder een der redenen, in artikel 16, 1, van de wet van 30 april 1951 omschreven, in te roepen, en zulks dus ongeacht de vraag of verweerster zelf hernieuwing van de hoofdhuur ten opzichte van de eigenaar al dan niet kon bekomen;

doordat het bestreden vonnis, door te weigeren aan aanlegster, onderhuurster van het onroerend goed en eigenares van het handelsfonds, de tegen verweerster, hoofdhuurster, gevorderde uitwinningsvergoeding toe te kennen, om de redenen dat verweerster aan de hoofdhuurovereenkomst geen recht op hernieuwing ontleende, dat zij niet meer rechten kon overdragen dan zij er had en dat zij generlei fout had begaan, dan wanneer de uit de onderverhuring spruitende rechtsverhouding tussen aanlegster en verweerster, ofschoon aan de hoofdhuurder niet tegenwerpbaar zijnde, desniettemin tussen aanlegster en verweerster blijft bestaan en dat bijgevolg aanlegster, onderhuurster in een handelshuurovereenkomst, op de litigieuze uitwinningsvergoeding recht had, afgezien van elke fout van verweerster, mitsdien de in het middel aangeduide wets- en grondwetsbepalingen geschonden heeft;

Overwegende dat de wetsbepalingen, in het middel aangeduid, van toepassing zijn op het geval waarin de verhuurder de hernieuwing, door de huurder verzocht, weigert;

Dat inzonderheid, artikel 16, IV, van de afdeling van het Burgerlijk Wetboek welke de bijzondere regelen voor de handelshuurovereenkomsten (wet van 30 april 1951) bevat, beschouwd in een verband met de context,

enkel betrekkelijk is tot het geval waarin de verhuurder het gehuurd goed wil terugnemen, zonder als reden voor die terugnemings een der omstandigheden, in de voorgaande leden van dat artikel opgesomd, op te geven;

dat de wetgever aan de verhuurder geen verplichting opgelegd heeft de uitgewonnen huurder schadeloos te stellen wanneer de uitwinning door toedoen van een derde bewerkstelligd werd, noch wanneer de niet-hernieuwing te verklaren is door de onmogelijkheid toe te stemmen in de handhaving van de contractuele betrekkingen waarin de verhuurder zich ingevolge zijn eigen uitwinning bevindt, althans ingeval die uitwinning niet het gevolg is van een door hem begane fout;

Overwegende, bovendien, dat de rechter over de grond vaststelt dat aanlegster, bij het sluiten van de huurovereenkomst, kennis droeg van de hoedanigheid van hoofdhuurster, en niet van eigenares, van haar verhuurster, en derhalve van het risico waaraan zij was blootgesteld;

Dat het recht van aanlegster op een vergoeding mitsdien noch uit kracht van het bijzonder regime van de wet van 30 april 1951, noch uit kracht van het gemeen recht verantwoord is;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegster tot de kosten.

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 27 februari 1956.

Voorzitter-Verslaggever : M. Huybrechts.
Advocaat-Generaal : M. Mahaux.

Recidivisten en gewoontemisdadigers. — Termijn, na dewelke ontheffing van de terbeschikkingstelling van de regering kan worden verzocht. — Schorsing door een nieuwe veroordeling.

Door te bepalen dat de termijn van de terbeschikkingstelling van de Regering ingaat na afloop van de straf heeft de wetgever alleen het meest voorkomend geval op het oog gehad, namelijk dit van één enkele beslissing, gewezen ten aanzien van een recidivist of gewoontemisdadiger.

Zulks was ook de strekking van de bewoordingen « nadat hij zijn straf heeft ondergaan » in artikel 35 S.W. betreffende de onder bijzonder toezicht van de politie stelling, welke straf sedert de wet van 9 april 1930 is vervangen door die van de terbeschikkingstelling van de Regering; de loop van de straf der onder bijzonder toezicht van de politiestelling werd geschorst ten gevolge van een nieuwe inhechtenisstelling van de onder toezicht staande personen.

Geen enkele bepaling van de wet van 9 april 1930 heeft die toestand gewijzigd wat betreft de terbeschikkingstelling van de Regering der recidivisten en gewoontemisdadigers; die wet beperkt niet de schorsing van de terbeschikkingstelling tot het geval van inhechtenisstelling krachtens een reeds definitieve beslissing, noch vereist een betekening van de schorsing.

Door te verklaren dat de duur van de termijn, na dewelke de ontheffing van zijn terbeschikkingstelling van de Regering door aanlegger mocht worden aangevraagd, namelijk 3 jaar, ten deze moest verlengd

worden met zes maanden, duur van de tweede uitgeboete gevangenisstraf, en derhalve zijn verzoek voorbarig en niet-ontvankelijk was, heeft het bestreden arrest geen van de in het middel aangehaalde wetsbepalingen geschonden.

Couvin.

Gelet op het bestreden arrest op 10 december 1955 door het Hof van Beroep te Gent gewezen;

Over beide middelen samen: het eerste: schending van artikel 28 van de wet van 9 april 1930,

doordat het bestreden arrest voorbarig en niet ontvankelijk verklaart de aanvraag door aanlegger op 6 juni 1955 ingediend tot ontheffing van zijn terbeschikkingstelling van de Regering voor 10 jaar, uitgesproken bij arrest van het Hof van Beroep te Gent op 23 februari 1950, om de reden dat, ten gevolge van een nieuwe veroordeling tot 6 maanden gevangenisstraf door hem op 29 januari 1955 opgelopen, hij op 6 juni 1955 nog geen drie jaar van deze terbeschikkingstelling ondergaan had,

dan wanneer de plaatsing van aanlegger onder bevel tot aanhouding op 23 september 1954 en de daarmee verbonden gevangenisstraf van 6 maanden opgelopen op 29 januari 1955 de overigens niet ter kennis van aanlegger gebrachte schorsing van het regiem van de terbeschikkingstelling niet hebben vermogen mede te brengen,

dan wanneer de vermenging van twee wel onderscheiden arresten, wat betreft strafuitvoering, niet kan aangenomen worden en een bij een nog niet definitief geworden vonnis of arrest niet kan worden uitgevoerd;

het tweede: schending van artikel 25 van de wet van 9 april 1930,

doordat het bestreden arrest de schorsing aanneemt van de terbeschikkingstelling van de Regering, uitgesproken bij arrest van 23 februari 1950, door een gevangenisstraf van 6 maanden uitgesproken bij arrest van 29 januari 1955, dan wanneer voormeld artikel 25 bepaalt dat de terbeschikkingstelling ingaat na « afloop der straf » en dat zulks betekent, dat de terbeschikkingstelling, van zodra zij ten uitvoer gelegd is, noch door aanhouding, noch door gevangenisstraf, noch door veroordeling wegens nieuwe feiten kan worden geschorst,

dat onder het regiem van de onder bijzonder toezicht van de politiestelling, waaraan destijds de recidivisten onderworpen waren en dat vervangen werd door dit van de terbeschikkingstelling van de Regering, die onder toezichtstelling evenmin door de uitvoering van een nieuwe straf geschorst werd;

Overwegende dat de wetgever, door te bepalen dat de termijn van de terbeschikkingstelling van de Regering ingaat na afloop van de straf, alleen het meest voorkomend geval op het oog heeft gehad, namelijk dit van een enkele beslissing ten overstaan van een recidivist of gewoontemisdadiger gewezen;

Dat zulks ook de draagwijdte was van de bewoordingen « nadat hij zijn straf heeft ondergaan » van artikel 35 S.W., betreffende de onder bijzonder toezicht van de politie stelling, straf vervangen, sedert de wet van 9 april 1930, door die van de terbeschikkingstelling van de Regering; dat de loop van de straf der onder bijzonder toezicht van de politie stelling geschorst was ten gevolge van een nieuwe inhechtenstelling van de onder toezicht staande personen;

Dat geen enkele bepaling van de wet van 9 april 1930 die toestand gewijzigd heeft, wat betreft de terbeschikkingstelling van de Regering der recidivisten

en gewoontemisdadigers; dat die wet noch de schorsing der terbeschikkingstelling beperkt tot het geval van inhechtenstelling krachtens een reeds definitieve beslissing, noch een betekening der schorsing vereist;

Overwegende dat het bestreden arrest, door te verklaren dat de duur van de termijn na dewelke de ontheffing van zijn terbeschikkingstelling van de Regering door aanlegger mocht aangevraagd worden, namelijk drie jaar, ten deze moest verlengd worden met zes maanden, duur van de tweede uitgeboete gevangenisstraf, en, derhalve, dat de aanvraag van aanlegger voorbarig en niet ontvankelijk was, geen der in het middel aangeduide wetsbepalingen geschonden heeft;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening.

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

RAAD VAN STATE

3e Kamer. — 21 december 1956.

Zetel: M.M. Devaux, voorzitter-verslaggever,
Somerhausen en De Bock.
Auditoraat: M. Maroy.

1. Stedebouw. — Gevolgen van Plannen van Aanleg (1 en 2).
 2. Wetten en Besluiten. — Wijziging (1 en 2).
 3. Mijnen, groeven en graverijen. — Mijnen. — Verplichtingen van de mijnconcessiehouders (2).
 4. Administratieve akten. — Geldigheid. — Bevoegdheid. — Rechtstreekse toekenning (2).
- de stedebouw, als bijvoorbeeld een besluit tot vast-*

1. Een reglementsbesluit, uitgevaardigd ter uitvoering van de besluitwet van 2 december 1946 betreffende stelling van een plan van aanleg, is niet gewijzigd door een bijzonder besluit dat in een bepaald geval een andere wetgeving in toepassing brengt.
2. Het koninklijk besluit dat, bij toepassing van artikel 50 van de geordende wetten betreffende de mijnen, de groeven en de graverijen, de mijnconcessiehouder toestaat een perceel in bezit te nemen (ter zake, om er een steenstort op te richten), houdt derhalve geen enkele afwijking in van de verplichtingen die rusten op de eigenaars en de gerechtigden op enig recht, ten aanzien van de aan de voorschriften van de besluitwet van 2 december 1946 onderworpen gebieden.

De gemeente, op wier grondgebied het perceel is gelegen waarvan het de mijnconcessiehouder toegelaten is bezit te nemen, is dienvolgens niet gerechtigd te beweren dat het koninklijk besluit waarbij die toelating wordt verleend, haar bijzonder plan van aanleg schendt.

Gemeente Hologne-aux-Pierres t/ Belgische Staat
(Minister van Economische Zaken).

Gezien het op 19 november 1955 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Hologne-aux-Pierres de vernietiging vordert van het koninklijk besluit van 29 juli 1955 dat aan de naamloze vennootschap « Charbonnages du Bonnier » toelating verleent van gronden op het grondgebied der gemeenten Hologne-aux-Pierres en Grâce-Berleur in bezit te nemen;

Gehoord het gelijkluidend advies van de heer Maroy, auditeur bij de Iaad van State;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 29 juli 1955 uitgevaardigd is bij toepassing van artikel 50 en volgende van de wetten betreffende de mijnen, de groeven en de graverijen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 15 september 1919 en gewijzigd bij het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 en de wet van 12 mei 1955; dat het zegt: « Aan de naamloze vennootschap Charbonnages du Bonnier wordt toelating verleend om bezit te nemen van het perceel gelegen in de gemeente Hollogne-aux-Pierres en gekadastraerd sectie B, n° 21, en van de percelen gelegen in de gemeente Grâce-Berleur en gekadastraerd sectie A, n°s 534 e, 529 en 528 »;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 29 juli 1953 een bijzonder plan van aanleg voor het grondgebied van de gemeente Hollogne-aux-Pierres heeft goedgekeurd en dat de kavel gekadastraerd sectie B, n° 21, in de landbouwzone is opgenomen;

Overwegende dat de verzoekende partij, uit het feit dat deze kavel voor de landbouw is bestemd, een middel tot nietigverklaring afleidt; dat zij beoogt, dat de aard van deze bestemming de oprichting van een steenstort uitsluit en dat het bestreden besluit dus met machtoverschrijding is genomen;

Overwegende dat de tegenpartij betoogt, dat het koninklijk besluit van 29 juli 1955 het besluit van 29 juli 1953 wijzigt en dat het gewijzigde besluit niet kan worden ingeroepen tot staving van een eis tot nietigverklaring wegens machtoverschrijding;

Overwegende dat een reglementsbesluit, uitgevaardigd ter uitvoering van de besluitwet van 2 december 1946 betreffende de stedenbouw, als bijvoorbeeld een besluit tot vaststelling van een plan van aanleg, niet gewijzigd wordt door een bijzonder besluit dat in een bepaald geval een andere wetgeving in toepassing brengt; dat het bestreden besluit op zichzelf geen enkele afwijking inhoudt van de verplichtingen die rusten op de eigenaars en de gerechtigden op enig recht ten aanzien van de aan de voorschriften van de besluitwet betreffende de stedenbouw onderworpen gebieden; dat het geen andere strekking heeft dan een mijnconcessiehouder in staat te stellen, zijn recht van erfdiensbaarheid uit te oefenen op een terrein van de bovengrond, waarvan hij niet eigenaar is; dat degene die deze concessie verkrijgt, in de latere uitoefening van de hem toegekende rechten aan de voorschriften van het koninklijk besluit van 29 juli 1953 onderworpen blijft; dat het middel tot nietigverklaring, dat tegen de bestreden administratieve akte wordt aangevoerd, dus niet in aanmerking komt;

Besluit :

Artikel 1 : Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2 : De kosten, bepaald op 750 fr., komen ten laste van verzoekster.

Vlaamse Juristen,

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

12e Kamer. — 27 november 1956.

Voorzitter : M. Rutsaert.

Raadsheren : M.M. Ernst de Bunswijck en Naulaerts.

Openbaar Ministerie : M. Van de Vliedt.

Advocaten : Mrs Van Gelder loco Franck

Boon loco Winderickx.

Belastingen. — Indiciën.

Gepommadeerde haren en welriekende klederen zijn niet indiciën in de zin van de wet.

Marescau t/ Minister van Financiën.

Gezien :

1. de beslissing ter zake geveld op 22 september 1953 door de directeur der rechtstreekse belastingen van Antwerpen II (st. 2); beslissing aan verhaler betekend volgens brief op zelfde dag ter post aanbevolen (st. 6);

2. het verhaal tegen deze beslissing ter griffie van dit Hof op 29 oktober 1953 neergelegd samen met het oorspronkelijke der betekening ervan aan voormelde directeur;

3. de besluiten van partijen;

I. Nopens de ontvankelijkheid van het verhaal :

Overwegende dat het verhaal, regelmatig naar vorm, in de wettelijke termijn werd ingediend;

II. Ten gronde :

Overwegende dat de bestreden aanslagen de aanslagen zijn in de gewone belastingen (BB-NCB en APB) ten laste van verhaler gelegd door het kantoor der belastingen van Deurne onder artikels 10714 en 11543 van de rol van dienstjaar 1951 onderling als navordering over dienstjaren 1949 en 1950 (st. 40 en 46);

Dat het ter zake gaat over regelmatige aanslagen van ambtswege bij gemis aan aangiften, zoals de Staat het met reden in besluiten onderlijnt, en niet wegens gemis aan overmaken van gevraagde bescheiden of inlichtingen, punt dat de beslissing a quo onderlijnt;

Overwegende dat geen reden van overmacht is aangehaald om de afwezigheid van aangiften te rechtvaardigen;

Dat, was de verhaler de mening toegedaan geweest dat de onmogelijkheid voor hem over zijn boekhouding te beschikken voor hem de onmogelijkheid bijbracht zijne aangifte degelijk op te maken, niets hem belette desaan gaande aan het beheer een termijn te vragen;

Dat dus de toepassing van artikel 56 der samengeordende wetten verrechtvaardigd was en dat het aan verhaler behoort voor beide jaren het juiste cijfer van zijn inkomen te bewijzen, hetgeen hij niet eens beproeft.

Overwegende niettemin dat de taksaties, berekend onderling vanaf een bedrijfsinkomen van 100.000 fr. en van 50.000 fr. (zie st. 38 en 44), als willekeurig voorkomen;

Overwegende dat de indiciën ter zake als enkele grondslag van de belasting door de Staat ingeroepen ter zake als te broos voorkomen, berustende enkel op beweringen van de administratie;

Overwegende dat, voor het dienstjaar 1949 het Hof zich enkel bevindt voor een aanhaling van « groot verteer » met als staaltje deze van « gepommadeerde haren » en « welriekende klederen » (st. 38 verso).

Dat, voor het dienstjaar 1950 geen enkel bepaald indicie in de bundel is aangehaald;

Dat integendeel, voor beide jaren, dient weerhouden :

1. dat volgens de besluiten van de Staat zelf de bedrijvigheid van belanghebbende heel gering was, en dat ze in 1949 zelfs ontbrak volgens de inspecteur (st. 37);

2. dat, verhaler volgens een arrest van dit Hof dd. 17-12-1953, slechts vanaf 11 februari 1950 werd aangezien als zijnde in staat van staking van betaling, deze staat niet plotseling is uitgebroken, vermits het beheer in conclusiën bekent dat in de bedoelde periode (jaren 1948 en 1949) verzoeker overal in schuld stond;

3. dat uit de werkliedenlijsten van 1946 en 1947 (st. 26 en 31) niet kan worden afgeleid, vermits deze jaren vreemd zijn aan huidig geding en dat hetgeen vooral telt, niet het zakencijfer is maar de winst-opbrengst;

Overwegende dienvolgens dat bedoelde aanslagen dienen vernietigd;

Om deze redenen,

Het Hof,

Rechtdoende op tegenspraak;

Aangehoord in openbare zitting het verslag van Raadsheer Paul Rutsaert dd. Voorzitter en het eensluidend advies van de heer Van de Vliedt, Advocaat-generaal;

Ontvangt het verhaal en zegt het gegrond.

Dienvolgens :

Vernietigt bedoelde aanslagen;

Veroordeelt de Belgische Staat, Departement van Financiën, aan verhaler terug te betalen alle sommen die hij op grond van deze aanslagen onrechtmatig zou hebben geïnd, en zulks met de moratoire interesten gelijkvormig artikel 74 der samengeordende wetten;

Verwijst de Belgische Staat tot de kosten.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 21 april 1956.

Voorzitter : M. Bossaert.

Raadsheren : M.M. Verougstraete en Axters.

Openbaar Ministerie : M. Versée.

Advocaten : Mrs Belpaire, Boudolf en Thoné.

Verkrijgende verjaring. — Weg, die door niet-gebruik opgehouden heeft buurtweg te zijn.

Al blijft een buurtweg vermeld in de atlas bij niet inachtneming van de wettelijke vormen, kan hij toch door niet-gebruik ophouden een buurtweg te zijn om een overschot van weg te worden, vatbaar voor verkrijgende verjaring van grond en ondergrond.

Watering de Keignaert-Polder t/ Stad Oostende.

Gezien de stukken, o.m. het vonnis tussen partijen op tegenspraak gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge, eerste Kamer, op 2 Maart 1955;

Gezien de akte van beroep tijdig en regelmatig betekend;

Overwegende dat de stelling van de appellerende Watering van de Keignaert-polder, alsdat de betwiste Keignaertstraat als dusdanig tot op heden in gebruik is onder de benaming van Aanhechtingsstraat, door alle bescheiden van de bundels wordt tegengesproken, behalve dan door een grondplan door appellante overgelegd, zonder dagtekening, zonder melding van her-

komst noch aanduiding van auteur; dat dit verwonderlijk stuk niet opweegt tegen de vaststellingen van landmeter De France, door appellante met instemming van geïntimeerde met de afpaling belast en wiens grondplan bewijst dat het bed van dit rak door gebouwen, toebehorende aan de Samenwerkende Maatschappij « Spaarzaamheid » bezet is, bijwijken over de ganse breedte van de straat; dat appellante zelf als gevolg van dit proces-verbaal van afpaling dd. 20 april 1951 en van de erkenning van haar goed recht door de Stad Oostende bij brieven van 9 maart 1951, op 4 mei daaropvolgend het bed van de Keignaertstraat in huur gaf aan voornoemde vennootschap en deze vennootschap op 31 maart 1953 voor de Vrederechter gedagvaard heeft in betaling van de bedongen huurprijs; dat appellante hierna nog moeilijk kan komen beweren dat de Keignaertstraat nog altijd voor het verkeer openstaat;

Overwegende dat uit een meetkundig grondplan op 29 augustus 1822 door zekere Cobbaert opgemaakt in navolging van een ouder plan van 5 november 1809 door landmeter Gilliodts-Vandemale ondertekend, dat de Keignaertstraat, evenals de gelijklopende Molen- en Vaartstraten en de rechtstandige Zandvoorde- en Cappelstraten, oorspronkelijk aangelegd waren ter bediening van de waterlopen van de Keignaert-polder;

Overwegende dat deze straat op 30 juli 1846 in de atlas van de buurtwegen van de gemeente Zandvoorde onder nummer 8 ingeschreven werd; dat van dit ogenblik af de gemeente Zandvoorde de juiste titel bezat om de eigendom van de straat bij usucapio te verwerven, op voorwaarde dat haar bezit de kenmerken droeg voorzien bij art. 222 B.W. (Verbr. 7 november 1907, Pas. 1908 I 27), maar dat dit geenszins het geval geweest is, daar de burgemeester van Zandvoorde bevestigt dat van den beginne af de atlas vermeld heeft dat het onderhoud van deze straat ten laste viel van de Watering « de Keignaert-polder », hiermede de eigendom van deze instelling van openbaar nut erkennend; dat uit de verslagen van de beheerraad van deze watering, evenals uit de rekeningen en begrotingen, alle goedgekeurd door de Bestendige Deputatie van de Provincie, blijkt dat de watering regelmatig het gras van de straatgrachten verpachtte ook dit van de Keignaertstraat, zoals blijkt uit de akte van 7 april 1929 en dat ze gevraagd werd tussen te komen in de kosten van bekleding met grint van het gedeelte van de Keignaertstraat dat na 31 mei 1900 nog tot het grondgebied van de gemeente Zandvoorde was blijven behoren; dat hieruit volgt dat de gemeente Zandvoorde na de inschrijving van deze straat in de atlas van de buurtwegen nooit aanspraak heeft gemaakt op de eigendom ervan (Verbr. 1 februari 1900, Pas. 1900 I 131);

Overwegende dat krachtens het Koninklijk Besluit van 31 mei 1900 een gedeelte van het grondgebied van de gemeente Zandvoorde en meteen van de Keignaertstraat door de Stad Oostende genaast werd; dat bij deze naasting de stad Oostende geen meerdere rechten kon verkrijgen dan de gemeente Zandvoorde zelf tot dan toe op de Keignaertstraat uitgeoefend had; dat te dien tijde de Keignaertstraat nog voor het verkeer openstond, vermits er een huis langs de straat gelegen was, dat tot aan de oorlog van 1914 als herberg diende en bewoond bleef tot op 12 april 1943 wanneer het bij een luchtbombardement door een voltreffer volledig vernield werd;

Overwegende dat op 27 september 1913 de stad Oostende uit handen van de Belgische Staat 9 Ha 24 a 31 ca en 58 dm2 grond kocht aan weerszijden van de Keignaertstraat gelegen; dat de stad Oostende voor-

houdt reeds op 2 april 1925 een stuk van deze grond samen met het bed van de Keignaertstraat aan de N.V. « Chantiers de Créosotage d'Ostende » verpacht te hebben voor de duur van twintig jaar, maar dat zij slechts een afschrift van de overeenkomst kan overleggen, waarin de Keignaertstraat niet uitdrukkelijk vermeld wordt, terwijl het toegevoegd plan vermoedelijk van latere datum is; dat immers alle originelen in 1940 in de brand van het stadhuis gebleven zijn; dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de stad Oostende in 1925 het bed van de straat zou medeverhuurd hebben, wanneer het huis langsheen de straat nog bestond en bewoond was en de straat derhalve open lag voor het verkeer;

Overwegende dat daarentegen drie originele akten worden overgelegd betreffende de verhuring van dezelfde grond, waarvan 20.955 m² opnieuw verpacht werd aan voornoemde maatschappij, terwijl het overschot van 17.874 m² met inbegrip van het bed van de Keignaertstraat op 7 September 1945 verhuurd werd aan zekere Van Daele; dat deze laatste van een deel van de gehuurde grond moet afgezien hebben, vermits de stad er 9.930 m² van aan de Samenwerkende Maatschappij « Spaarzaamheid » verpacht heeft op 17 september 1948; dat het grondplan aan beide laatste akten gehecht, duidelijk bewijst dat het bed van de Keignaertstraat ditmaal mede verhuurd was, naar de afpaling van landmeter De France voor een oppervlakte van 5.713 m² 60/100;

Overwegende dat, na de vernieling van het woonhuis in 1943 dit rak van de Keignaertstraat voor het verkeer van weinig betekenis werd, daar het gelegen was tussen het kanaal en de spoorweg van Brugge naar Oostende en geen verbindingsweg uitmaakte tussen bebouwde kommen van een gemeente of gehucht; dat weliswaar de gemeenteraad van Oostende nooit blijkt beslist te hebben, in overeenstemming met art. 27 en volgende van de wet van 10 april 1841, gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1948, de Keignaertstraat als buurtweg te schrappen, maar dat een buurtweg, al blijft hij vermeld in de atlas, bij verwaarlozing van de wettelijke vormen, door onbruik kan ophouden een buurtweg te zijn om een overschot van wegenis te worden, vatbaar voor toeëigening door verjaring van grond en ondergrond dat immers art. 12 van voormelde wet de eigendom van buurtwegen door verjaring onverkrijgbaar verklaart, zolang zij in openbaar gebruik blijven (Verbr. 7 november 1907, Pas. 1908, I, 27; Verbr. 10 maart 1892, Pas. 1892 I 123; Berbr. 14 mei 1891, Pas. 1891 I 151; Verbr. 10 december 1885, Pas. 1886 I 9; Verbr. 24 juli 1882, Pas. 1882 I 329); dat men zelfs aannemen kan dat door in september 1945 het bed van de Keignaertstraat mede in huur te geven, het gemeentebestuur van Oostende stilzwijgend tot het declasseren van de Keignaertstraat heeft beslist;

Overwegende dat de verkrijgende verjaring in het voordeel van de stad Oostende, in de voorwaarden van art. 2229 B.W., slechts met zekerheid een aanvang nam op 7 september 1945; dat zo de inschrijving in de atlas als juiste titel gelden kan, ook bij onbruik van de buurtweg, de kortste duur van de verjaring nog tien jaar bedraagt en dus verviel op 7 september 1955 (art. 2265 B.W.); dat op 9 maart 1951 de stad Oostende aan appellante liet weten dat zij afzag van de aankoop van het bed van de Keignaertstraat zodat appellante dit bed kon verhuren aan de S.M. « Spaarzaamheid »; dat deze brief de eigendom van appellante op de Keignaertstraat erkende, zodat luidens art. 2248 B.W. de verjaring erdoor gestuit werd; dat zo men aanneemt dat de herroeping van dit schrijven op 28 juni 1951 geldig is, dan nog de besluiten van appellante

dd. 15 juni 1954 in antwoord op de inleidende dagvaarding van 15 december 1953 in ieder geval krachtens art. 2244 B.W. de verjaring op nuttige wijze hebben gestuit;

Overwegende dat dientengevolge het bestreden vonnis ten onrechte de eis van de stad Oostende heeft ingewilligd en de tegenvordering van de Watering van de Keignaertpolder heeft afgewezen;

Om deze redenen,

Het Hof, gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935, Gehoord in zijn advies de heer advocaat-generaal Matthijs;

Alle andere en meeromvattende besluiten als ongegrond verwerpend;

Ontvangt het beroep; verklaart het gegrond; dienvolgens doet het bestreden vonnis te niet en opnieuw wijzend: verklaart de vordering van de stad Oostende ongegrond en wijst ze af; verklaart de tegenvordering van de Watering van de Keignaertpolder gegrond; derhalve zegt dat bedoelde Watering eigenares is van dit vak van de Keignaertstraat, hebbende een oppervlakte van 5.713 m² 60/100, palende ten Noorden op een breedte van 16 meter, straatgrachten al weerszijden inbegrepen, aan de steenweg van Slijkens naar Plassendale; ten Westen aan de stad Oostende op een lengte van 353,60 m.; ten Zuiden aan de Belgische Staat op een breedte van 16 meter, en ten Oosten aan de Union Chimique Belge op een lengte van 360,60 m., na afpaling door deze vennootschap aanvaard; gekend daarenboven bij kadaster te Oostende, Sectie G, onder nummers 177k, 178k en 181e;

Zegt voor recht dat dit arrest als titel van eigendom zal gelden voor appellante;

Beveelt aan geïntimeerde dit arrest te doen overschrijven in de boeken van de Bewaarder van de Hypotheken te Brugge en bij gebreke zulks te doen binnen de veertien dagen na betekening van onderhavig arrest, machtigt appellante deze overschrijving te vorderen op kosten van de stad Oostende;

Veroordeelt geïntimeerde tot de kosten van beide instantiën;

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 19 april 1956.

Voorzitter: M. Verougstraete.

Raadsheren: M.M. Axters en De Vreese.

Advocaat-generaal: Mr Matthys.

Advocaat: Mr Dierick.

Commissie van de Openbare Onderstand. — Onderhoudsverplichting van de ouders. — Ontzetting uit de ouderlijke macht.

Zo de C.O.O. op verzoek van de vader aanvaard heeft de kinderen in een wezengesticht op te nemen, waar zij een goede opvoeding genieten, ontslaat deze beslissing de vader niet van zijn verplichting naar vermogen de onderhoudskosten van zijn kinderen te dragen.

De loutere afstand van de kindertoelagen aan de C.O.O. doet daaraan niets af, daar deze kindertoelagen wettelijk toekomen aan degene, die feitelijk de kinderen opvoedt.

Ontzetting van de vader uit de ouderlijke macht. (zie nader het arrest).

O.M. t/ G.

Besluiten van het O.M.

Overwegende dat de ontzetting van de ouderlijke macht in hoofde van G... ten opzichte van zijn drie minderjarige kinderen vervolgd wordt;

Overwegende dat deze vervolging gesteund is op de ergerlijke verwaarlozing van de opvoeding dier kinderen en de erge nalatigheid in het vervullen van de wettelijke verplichtingen als vader tegenover die kinderen (art.3, W. 15.5.1912);

Overwegende dat bij vonnis dd. 27 oktober 1955 der rechtbank van eerste aanleg te Veurne deze eis afgewezen werd, omdat : « de vordering loopt over financiële belangen en geen enkel gegeven aantoonde dat de kinderen zouden verwaarloosd zijn ».

Overwegende dat op 4 november 1955 de heer Procureur des Konings te Veurne tegen deze uitspraak beroep aantekend heeft;

Overwegende dat dit beroep ontvankelijk is en tijdig en regelmatig werd ingesteld;

Overwegende dat het gegrond is;

Overwegende immers dat G... op 4 maart 1955 door de correctionele rechtbank te Veurne veroordeeld is geworden tot een gevangenisstraf van 15 dagen en een geldboete van 50 frs, om sedert 22 februari zijn drie minderjarige kinderen in behoeftige toestand te hebben achtergelaten, te hebben geweigerd ze terug bij zich te nemen of, ze aan een derde hebbende toevertrouwd, geweigerd te hebben het onderhoud van deze kinderen te betalen;

Overwegende dat op 2 febr. 1952 de door geïntimeerde bedoelde kinderen tegen zeer matige betaling toevertrouwd werden aan de Commissie van Openbare Onderstand te Veurne; dat uit voormeld vonnis blijkt dat geïntimeerde vrij dadelijk zich aan deze betaling onttrok; dat deze toestand nog steeds voortduurt;

Overwegende dat de afstand van de kindertoelage aan de C.O.O. slechts te aanzien is als een verplichting voorvloeiende uit het stelsel der toelagen zelf, omdat de kinderen ingevolge hun uitbesteding niet meer door geïntimeerde persoonlijk verzorgd worden (cfr. K.B. 22 dec. 1938, art. 123);

Overwegende verder dat door de overeengekomen onderhoudsprijs niet te betalen, geïntimeerde niet enkel in gebreke blijft zijn contractuele geldelijke verplichting na te leven, maar bovendien op hoofdzakelijke en essentiële wijze te kort komt aan zijn elementaire verplichting als vader in het onderhoud van zijn minderjarige (11 j., 8 j., 6 j.) kinderen te voorzien;

Overwegende dat het derhalve niet te danken is aan geïntimeerde, maar aan de C.O.O. indien de kinderen het eten, de kleren, het onderwijs, de opvoeding en de verzorging allerlei, aan hun jeugdige leeftijd verbonden, ontvangen;

Overwegende dat de C.O.O. niet gehouden is in zulke voorwaarden voor dit onderhoud in te staan (cfr. Pand. belges, v° Tutelle administrative, nr 17, 22);

Overwegende dat het lot van deze kinderen dienvolgens rechtstreeks afhangt van en bepaald wordt door enerzijds de loutere, tijdelijke, welwillendheid van hun beschermers, de C.O.O., anderzijds het plichtsverzuim van hun wettige vader;

Overwegende dat uit dit alles duidelijk voortvloeit dat geïntimeerde eenvoudig de lasten van de zorg voor zijn kinderen aan een ander overlaat, zonder er zelf voor in te staan; dat het dus bewezen is dat hij zijn vaderlijke verplichtingen tegenover zijn drie kinderen op grove wijze en in grote mate verwaarloost zodat zijn ontzetting van de ouderlijke macht daarop genoodzaakt en gewettigd is; (zie Pand. belges, v° Tutelle morale, nrs 107 e.v. : Maus, « Protection de l'enfance »,

blz. 131-1362; Nouvelles, Droit civil, t.II, v° Puissance paternelle, nr 219);

Om deze redenen,

En gelet op het advies van de heer Vrederechter;

Behage het het Hof :

vast te stellen dat G... bij in kracht van gewijsde getreden vonnis veroordeeld is om sedert 22 februari 1952 zijn drie minderjarige kinderen, Marie, Christiane en Jacqueline, in behoeftige toestand achter te laten of te weigeren hun onderhoud te betalen;

te zeggen voor recht dat hij daardoor een erge nalatigheid begaat, in het vervullen van zijn wettelijke verplichtingen, die de gezondheid, de veiligheid of de zedelijkheid van zijn kinderen in gevaar brengt;

hem op grond daarvan te ontzetten van de ouderlijke macht ten opzichte van voormelde kinderen.

Gedaan te Gent op het Parket-generaal op 7 december 1955.

Vr de Procureur-generaal,
(w.g.) E. Ely.

Arrest

Gezien de stukken, o.m. het vonnis tussen het Openbaar Ministerie en geïntimeerde op tegenspraak gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne, op 27 oktober 1955;

O. dat het Openbaar Ministerie, op grond van art. 3 van de wet van 15 mei 1912, de ontzetting vervolgt van G... uit de ouderlijke macht over zijn drie minderjarige kinderen om reden van ergerlijke verwaarlozing van de opvoeding dezer kinderen en de erge nalatigheid in het vervullen van zijn wettelijke verplichtingen als vader;

O. dat de eerste rechter ten onrechte deze vordering afgewezen heeft;

O. dat bij vonnis van 4 maart 1955, G... veroordeeld werd tot een gevangenisstraf van vijftien dagen en tot een geldboete van 50 frs om sedert 22 februari 1952 zijn drie minderjarige kinderen in behoeftige toestand te hebben achtergelaten, te hebben geweigerd ze terug bij zich te nemen of, ze aan een derde hebbende toevertrouwd, geweigerd te hebben het onderhoud van deze kinderen te betalen;

O. dat bedoelde kinderen sedert 2 februari 1952 aan de C.O.O. te Veurne toevertrouwd werden; dat buiten de kindertoelagen, G... ten titel van onderhoudskosten betaald heeft : in 1952, 3.110 frs; in 1953, 4.500 frs; in 1954, niets; in 1955, 250 frs (op 16 april 1955);

O. dat de ouders de verplichting hebben aan hun kinderen kost, onderhoud en opvoeding te verschaffen;

dat, zo de C.O.O. aanvaard heeft, weze het op verzoek van G..., de drie kinderen in een wezengesticht op te nemen alwaar zij een goede opvoeding genieten, deze beslissing de vader niet ontslaat van zijn verplichtingen naar vermogen de onderhoudskosten van zijn kinderen te dragen;

O. dat G... beweert dat hij niet kan betalen maar in gebreke blijft zulks te bewijzen;

dat de kosten veroorzaakt door het overlijden van zijn vrouw sedert 1951 gekweten werden;

dat hem geen bijdrage gevraagd wordt wanneer hij werkloos is maar alleen wanneer hij tewerkgesteld is, hetgeen in de laatste jaren meerdere maanden per jaar het geval geweest is als seizoenarbeider;

dat deze bijdrage alsdan nog slechts 17,60 frs beloopt voor de drie kinderen samen, hetzij min dan één uur loon voor ongeschoolde werkmans;

dat hij verkiest zijn loon in de herbergen te verteren;

O. dat het halsstarrig weigeren in de onderhouds-

kosten van zijn kinderen tussen te komen wanneer hij ertoe in staat is, niettegenstaande de menigvuldige aanmaningen van de politiecommissaris, de Vrederechter, de afgevaardigde der kinderbescherming, niettegenstaande een correctionele veroordeling wegens familie-verlating, de slechte wil van G... bewijst;

dat de loutere afstand van de kindertoeslagen aan de C.O.O. met de opvoeding der kinderen belast, hier niets aan verandert daar deze kindertoeslagen wettelijk toe-komen aan de persoon die, feitelijk, de kinderen opvoedt;

O. dat uit het voorgaande blijkt dat G... zwaar te kort is gekomen en thans nog zwaar te kort komt aan zijn wettelijke verplichtingen; dat zijn ontzetting uit de ouderlijke macht dan ook gerechtvaardigd voor- komt;

dat de heer Vrederechter ook in die zin geadviseerd heeft op 18 juni 1955;

Om deze redenen,

Het Hof,

gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935,

Ontvangt het beroep, verklaart het gegrond, dien- volgens doet het vonnis a quo te niet en, opnieuw wijzend, zegt dat met te weigeren naar vermogen de onderhoudskosten van zijn kinderen te dragen, G... een erge nalatigheid begaat in het vervullen van zijn wet- telijke verplichtingen die de gezondheid, de veiligheid of de zedelijkheid van zijn kinderen in gevaar brengt; derhalve verklaart G... ontzet uit de ouderlijke macht over zijn drie minderjarige kinderen, zijnde: 1° G... Marie-Louise, geboren te Veurne op 2 februari 1944; 2° Christiane, geboren te Veurne op 4 oktober 1947; 3° Jacqueline, geboren te Veurne op 10 juli 1949;

Beveelt dat de familieraad zal worden bijeengeroepen overeenkomstig art. 405 en vlg. B.W. om in het belang van de minderjarige kinderen de persoon aan te duiden die G... zal vervangen in de rechten waaruit hij uitge- sloten is en in de verplichtingen hiermede in verband;

Veroordeelt G... tot de kosten van beide instanties.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

15 juni 1956.

Voorzitter: M. Fraeys.

Rechters: M.M. De Smet en De Splenter.

Advocaten: Mrs Chr. Van Hille loco W. Van Hille (Gent) en Felix.

Internationaal privaatrecht. — Door gehuwde Belg verwekt Duits kind. — Erkenning zonder rechtsgevolg in België. — Natuurlijke verbintenis tot verstrekking van levensonderhoud. — Schuldvernieuwing.

Zelfs wanneer de erkenning van een natuurlijk kind van Duitse nationaliteit door een gehuwde Belg volgens de Duitse wet rechtsgevolgen heeft, blijft deze erkenning in België zonder rechtsgevolgen, daar zij in strijd is met de artikelen 335 en 342a B.W., die van openbare internationale orde zijn.

Deze erkenning schept derhalve geen wettelijke band van wettige of natuurlijke afstamming tussen bedoelde man en het natuurlijk kind; dit kind heeft op grond van zijn afstamming aldus geen recht op levensonderhoud.

Wanneer de vrederechter zich terecht onbevoegd heeft verklaard en de rechtbank in hoger beroep aldus onbevoegd is als zodanig uitspraak te doen, is

de rechtbank evenwel bevoegd over de eis uitspraak te doen, niet krachtens het recht van evocatie, maar krachtens artikel 473 l.l. Rv.

Artikel 335 B.W. verbiedt alleen de erkenning van het overspelige kind; de verwekker van dat kind heeft evenwel de natuurlijke verplichting het verwekte leven in stand te houden; geen enkele wets- bepaling verbiedt de schuldvernieuwing van deze natuurlijke verbintenis in een burgerlijke verbintenis.

Meier t/ Parrein.

Gezien de regelmatige uitgifte van het vonnis op tegenspraak in het Nederlands verleend door de heer vrederechter van Oostende op 17 januari 1956, waar- van geen bewijs van betekening wordt voorgebracht;

Overwegende dat het beroep tijdig en regelmatig naar de vorm werd ingesteld; dat zijn ontvankelijkheid niet wordt betwist;

Overwegende dat de eis, ingeleid door beroepster handelende in haar hoedanigheid van voogdes over het minderjarige kind Gudrun Maeurer, er toe strekt geïntimeerde te horen veroordelen tot betaling van een saldo van 9.421,60 fr. onderhoudsgeld voor het verleden verschuldigd en tot betaling van 450 fr. per maand vanaf 1 december 1955, betaalbaar ten huize van beroepster, te vermeerderen met de gerechtelijke interesten.

In feite:

Overwegende dat geïntimeerde die alsdan gehuwd was, op 22 juli 1944 voor het Städtisches Jugendamt te Hildesheim (Duitsland) erkende de vader te zijn van het natuurlijk kind van beroepster Gudrun Maeurer, geboren op 27 mei 1944; dat hij, in dezelfde akte beloofde onderhoud aan dat kind te verschaffen, beantwoordend aan de stand der moeder en zich ver- bond 96 Reichsmark per kwartaal te betalen tot het kind ten volle zestien jaar was;

Overwegende dat advocaat Büsing namens beroep- ster op 25 september 1953 aan geïntimeerde vroeg iedere maand 60 fr. onderhoudsgeld te betalen waarop geïntimeerde op 4 januari 1954 antwoordde bereid te zijn onderhoudsbetalingen te doen van 60 fr. per maand; dat geïntimeerde op 3 december 1953 aan de Botschaft der Bundesrepublik Duitsland te Brussel had laten weten bereid te zijn onderhoudsgeld te betalen voor Gudrun Maeurer «volgens het voorstel van Dr. Büsing» zonder evenwel het bedrag op te geven, dat advocaat Büsing op 8 januari 1954 aan de geïntimeerde schreef dat het bedrag van 60 fr. in zijn brief van 25 september 1953 een typefout was en in feite 600 fr. bedoeld werd, waarop geïntimeerde op 20 januari 1954 antwoordde niet akkoord te gaan met 600 fr. per maand, en bereid te zijn nieuwe voorstellen te onderzoeken;

Overwegende dat geïntimeerde betalingsbewijzen voorbrengt, waaruit blijkt dat hij volgende bedragen betaalde voor Gudrun Maeurer: 1. op 14 december 1953: 61 fr.; 2. op 6 januari 1954: 183 fr. (voor januari, februari en maart 1954); 3. op 25 maart 1954: 152 fr. (voor april 1954); 4. op 2 juni 1954: 305 fr. (mei en juni 1954); 5. op 6 augustus 1954: 610 fr. (voor juli tot oktober 1954); 6. op 9 november 1954: 1833 fr.; 7. op 5 oktober 1955 451 fr. (voor oktober tot december 1955);

In rechte — Over de bevoegdheid:

Overwegende dat de eerste rechter zich ingevolge

verder de band van ondergeschiktheid niet kan betwist worden, vermits de bedoeling der gewraakte feiten er juist in bestond de benadeelden te doen doorzenden. Dat uiteindelijk de aantijging schriftelijk gebeurde bij schrijven van 7 april 1955 (bijlage bij stuk 47). Dat aldus de voorwaarden 1. 2. en 3. bewezen zijn;

Overwegende dat wat de 4e voorwaarde betreft het voldoende is dat de aantijging gedaan wordt nopens een feit waardoor diegene tegen wie ze gedaan wordt benadeeld of in de toekomst van een voordeel beroofd kan worden. Dat het geenszins noodzakelijk is dat de aantijging een bepaald feit betrefte van aard om de eer van de aangeklaagde persoon te krenken.

Verbrek. 28 apr. 1915 Pas. 1916 I 263

Verbrek. 29 oct. 1917 Pas. 1918 I 123.

Overwegende dlt het zelfs niet vereist is dat het feit zou vals zijn.

Schuind. Drt. criminal 3 éd. TI bl. 297.

Overwegende nochtans dat volledigheidshalve dient opgemerkt dat Uytterhoeven geen sancties opliep, een blanco strafregister heeft, een bewijs van burgertrouw kan voorleggen, terwijl Stesmans in strijd met de aantijging dat hij zou ontslagen zijn uit het Antwerps politiekorps in 1937 wegens wangedrag een attest van de Burgemeester der Stad Antwerpen dd. 16 mei 1955 voorlegt (stuk 23 bijlage) volgens hetwelk hem ontslag werd verleend op eigen verzoek.

Overwegende derhalve dat de 4de voorwaarde ten genoegen van recht bewezen is vermits ze van aard is geweest Uytterhoeven en Stesmans te benadelen zoals de feiten hebben uitgewezen.

Overwegende uiteindelijk dat voor wat de 5e voorwaarde aangaat betichte kwaadwillige bedoeling ontken;

Overwegende dat hij in verband vooreerst opwerpt dat hij de brief enkel verzonden heeft als algemeen secretaris van de Prov. Unie van de Weerstand en Politieke Gevangenen uitsluitend in opdracht van deze groepering. Dat het gaat om een initiatief van deze Unie waarvan de leden volledig solidair zijn met betichte. Dat hij zich strikt gedragen heeft naar de uitspraak en opdracht der vergadering en aldus geen enkele persoonlijke strafrechtelijke verantwoording zou te dragen hebben.

Overwegende dat dient herinnerd te worden aan de hoofdregel, dat de straf persoonlijk is aan elk der medewerkers aan een misdrijf.

Verbrek. 7 april 1903, Pas. 1903, I 155.

Overwegende dat hieruit volgt dat betichte op heden terecht staat voor zijn persoonlijk aandeel in het hem ten laste gelegde misdrijf, terwijl de eventuele verantwoordelijkheid der opdrachtgevers in het huidig geding niet dient besproken te worden.

Overwegende dat volgens een schrijven van de Prov. Unie dd. 26 juni 1956 (fotocopij nedergelegd tijdens de debatten) alle hoofdafgevaardigden en toegevoegde afgevaardigden in de schoot der Unie de kwesties ahangig maken van als onwaardig beschouwde personen die zij in eigen milieu, in eigen werkkring en in eigen wereld zouden ontdekken en dat zij zelf op *betrouwbare basis* de eerste inleidende inlichtingen verzamelen, die naderhand door de opzoekingen der verschillende leden worden vervolledigd.

Overwegende dat het dan elementair is dat elk der aanbrengrers de verantwoordelijkheid dient te dragen van de inlichtingen die hij aanbrengt, vermits zonder deze inlichtingen het strafrechtelijk feit niet kon gepleegd worden, vermits de overige leden in casu noch de inlichtingen, noch de bescheiden benadeelden, noch de werkkring, noch de speciale atmosfeer der feiten konden kennen.

Overwegende aldus dat de door betichte aangebrachte

inlichtingen minstens, hem het voordeel latende van de twijfel voor wat de opdracht betreft, onderrichtingen betreffen die gediend hebben om het feit te plegen op grond van art. 67 al. 2 S.W.

Overwegende dat de daders en medeplichtigen strafbaar zijn zelfs wanneer de hoofddader niet vervolgd wordt;

Verbrek. 12 juni 1911 Pas. I 331.

Overwegende dat betichte vervolgens het strafbaar inzicht ontkenkt daar hij gedreven wordt door hogere vaderlandse motieven.

Overwegende dat het streven van vaderlandse groeperingen uiterst lofwaardig is.

Overwegende nochtans, dat dit streven, méér dan andere oogmerken gebonden is door de wettelijkheid. Dat immers onwettige acties de werking van een rechtsstaat benadelen.

Overwegende dat de wederaanpassing van de wegens incivismis veroordeelde burgers die hun straf hebben uitgeboet deel uitmaakt van het Belgisch rechtssysteem;

Overwegende dat dit rechtssysteem uitdrukkelijk de private rechten van elk landgenoot beschermt ingevolge het principe « *cuique suum* »;

Overwegende dat het nastreven van vaderlandslievende doeleinden geen voorrecht is van bepaalde groeperingen, doch de plicht van elk goed burger van de Staat;

Overwegende dat deze actie slechts dezelfde inhoud kan hebben dan deze, die elk goed burger in den lande. zij het in bescheidenere mate, moet voeren hetzij 1° de uiterlijke eredienst van het vaderland op plechtigheden en dergelijke; 2° de verhoging van *alle* morele waarden van *alle* landgenoten; 3° de verdediging van de staat, wanneer zijn bestaan, de normale ontwikkeling of welzijn bedreigd zijn.

Overwegende dat in casu de twee betrokken personen reeds verscheidene jaren in dienst waren bij de betrokken firma zonder opspraak te verwekken. Dat zij een ondergeschikte positie bekleedden en hun taak vervulden naar behoren.

Overwegende dat het blijkt uit de elementen in zake dat zonder de persoonlijke wetenschap en tussenkomst van betichte hun aanwezigheid tussen het personeel niet in het minst zou aanleiding gegeven hebben tot moeilijkheden.

Overwegende trouwens dat een der leiders der firma zelf veroordeeld was wegens economische collaboratie en betichte tijdens die periode zelf in dienst der firma was.

Overwegende dat door het Krijgsauditoraat II onderzoeken werden ingesteld tegen bedienden en 51 tegen werklieden (stuk 37);

Overwegende dat hieruit ten genoegen van recht blijkt dat het nationaal belang niet gediend was met het bekendmaken der dan nog grotendeels verkeerde inlichtingen en geen enkel gegrond vaderlands motief bewezen is.

Overwegende dat de bedoeling om te schaden, t.t.z. de doorzending te bekomen van de B.P. Uytterhoeven en Stesmans geen twijfel laat.

Overwegende uiteindelijk dat betichte redenen van verrechtvaardiging inroept hetzij 1° deze van art. 71 S.W. en 2° de dwaling.

Overwegende dat voor wat art. 71 S.W. geen elementen van krankzinnigheid of overmacht worden bewezen;

Overwegende voor wat de onoverwinnelijke dwaling betreft betichte vooreerst ten onrechte aanvoert dat het van geen belang zou zijn of het zou gaan om een dwaling in rechte of in feite. Dat immers de dwaling

in rechte geen grond van rechtvaardiging is, vermits ieder geacht wordt de wet te kennen;

Verbrek. 17 sept. 1834. Pas. 1934. I. 380.

Overwegende dat hieruit volgt, dat de dwaling nopens de wettelijkheid van dergelijke ondernomen actie geen grond van rechtvaardiging kan zijn wanneer elk voorzichtig en redelijk persoon in dezelfde omstandigheden in dezelfde dwaling zou vervallen.

Schuind. 3de éd. I.I. bl. 141.

Overwegende dat in casu een voorzichtig persoon de betrokken personen objectief zou aanhoord hebben en de gronden van een rechtmatige vaderlandslievende actie gewetensval zou overwogen hebben, quod non.

Overwegende derhalve dat de betichtingen van art. 445 § 3 S.W. bewezen zijn lastens betichte handelende als medeplichtige;

Overwegende weliswaar dat verzachtende omstandigheden kunnen aangenomen worden gezien de afwezigheid van criminele straffen.

II. De kwaadwillige ruchtbaarmaking.

Overwegende dat de elementen der kwaadwillige ruchtbaarmaking bestaan uit :

1. de telastlegging van een bepaald feit van aard om de eer te krenken of de benadeelde aan de openbare verachting bloot te stellen;
2. de openbaarheid in de voorwaarden van art. 444 Strafwetboek;
3. het bestaan van het wettelijk bewijs op het ogenblik van het misdrijf;
4. de speciale bedoeling om te schaden zonder enig andere reden van openbare of private belangen;
5. de klacht van de benadeelde partij;

Rép. prat. vb° Diffamation Calomnie n° 167 e.v.

Overwegende dat geen twijfel bestaat nopens de eerste, de derde en de vijfde voorwaarde;

Overwegende voor wat de tweede voorwaarde, de openbaarheid betreft, het blijkt dat betichte de inlichtingen minstens ter kennis bracht van de leden van de Unie van de Weerstand en verder van Nys (stuk 9 1ste vervolg) De Vre (stuk 38) Thono (stuk 40) Vermaesen (stukken 10-84) Staes (stuk 56) Verniers (stuk 49);

Overwegende trouwens dat de fa Beliard en Crighton in haar brief van 21 april 1955 (stuk 47 in bijlage) aan de Unie erkent dat de inlichtingen door betichte aan de Unie werden ter kennis gebracht;

Overwegende derhalve dat de openbaarheid voldoet aan de voorwaarden van art. 444 S.W.;

Overwegende uiteindelijk voor wat de laatste voorwaarde aangaat betichte terecht doet opmerken dat de aanwezigheid van enig bijkomend motief van openbaar of privaat belang hem van alle verantwoordelijkheid zou ontlasten;

Overwegende dat zoals hoger besproken het openbaar belang in casu geenszins gebaat was met de ruchtbaarmaking, niet in het minst gelet op de voorgenomen agitatie, desniettemin vrijwillig door betichte in de hand gewerkt;

Overwegende dat het privaat belang eventueel zou kunnen vergen dat uitsluitend de werkgever zou ingelicht worden over zekere ongunstige elementen lastens hunne werknemers. Dat echter alsdan betichte de dwingende plicht had deze inlichtingen niet te gebruiken voor andere doeleinden, niet in het minste in het belang van zijn werkgever zelf.

Overwegende dat hieruit dient besloten, dat de loutere bedoeling om te schaden ten genoegen van recht bewezen is;

Overwegende dat al de betichtingen zich vermengen

wegens hetzelfde strafbaar inzicht op grond van art. 65 S.W.;

III. Burgerlijke partijen :

Overwegende dat de burgerlijke partijen wel zekere schade geleden hebben door de handelingen van betichte,

dat deze burgerlijke partijen evenwel niet kunnen gevolgd worden in hun wijze van begroting;

Overwegende inderdaad dat de schade van verlies aan loon niet het strafrechtelijk feit tot causa heeft doch slechts het strikt recht der firma hare bedienden op te zeggen mits inachtneming der termijnen van vooropzeg;

Overwegende trouwens dat de handelingen van betichte niet uitsluitend aan de basis van de opzeg liggen (zie brief A.B.V.V. d.d. 21-4-1955); stuk 47 bijlage 5);

Overwegende aldus dat slechts een begroting der zedelijke en materiële schade ex aequo et bono mogelijk is; dat deze schade billijk mag geschat worden op Fr. 5.000 voor elke burgerlijke partij;

Gezien de bepalingen van art. 194, 162, 227, 226 (3.4. met 17-4-1878) van het wetb. van rechtspleging in strafzaken. 1, 3, 7 van het strafwetboek en de wet van 2 januari 1924, art. 2, 11, 12, 14, 31, 32, 34, 35, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935.

Om deze beweegredenen

en bij toepassing van art. 443, 444, 445. 67, 65, 85, 40, 38, 449, van het strafwetb. door de heer Voorzitter aangeduid.

Rechtdoende op tegenspraak;

Verwijst de Rechtbank, de betichte voor de bewezen vermengde feiten, zijnde als medeplichtige aan de feiten van schriftelijke lasterlijke aangifte en de betichting van kwaadwillige ruchtbaarheid tot een geldboete van 50 fr. en tot de kosten van het proces belopende in het geheel tot de som van 1.608 fr.;

Zegt dat de geldboete 50 fr. bij toepassing van art. 1 der wet van 5 maart 1952, vermeerderd is met 190 deciemmen per fr. derwijze dat die geldboete Fr. 1.000,— zal bedragen;

Beveelt dat bij gebrek aan betaling binnen de tijd bepaald bij art. 40 van het strafwetb. de geldboete van 50 fr. vermeerderd met 190 dec. p/fr. zoals hierboven gezegd, zal mogen vervangen worden door een gevangenzitting van 15 dagen;

En rechtdoende op de eisen van de burgerlijke partijen :

Aangezien deze eisen ontvankelijk zijn doch slechts gedeeltelijk gegrond;

Om deze redenen,

De Rechtbank veroordeelt betichte om te betalen aan ieder der vier burgerlijke partijen, de som van Fr. 5.000,— ex aequo et bono, met de rechtelijke interesten en de kosten;

Zegt dat elk deze vier bedragen zullen invorderbaar zijn bij lijfswang, en bepaalt de duur van deze voor elk bedrag op een maand;

Wijst de burgerlijke partij af van het overige.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST. NIKLAAS

1e Kamer. — 3 april 1956.

Voorzitter : M. Blauwaert.

Rechtsers : M.M. Maes en Elewaut.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Mrs Vanderleenen en Bouffioulx.

Vordering uit wisselacceptatie. — Noch wettelijke, noch gerechtelijke schuldvergelijking met betwiste tegenvordering.

Een betwiste tegenvordering is niet vatbaar voor wettelijke d.i. voor onmiddellijke compensatie met een onbetwistbare schuld uit de aanvaarding van een wissel.

Het onderzoek van de beweerde tegenvordering met het oog op een eventuele gerechtelijke schuldvergelijking zou noodzakelijk de veroordeling tot betaling van de wissel vertragen.

Die vertraging zou er op neer komen aan de acceptant termijnen toe te staan, waarvan de toekenning uitgesloten is door artikel 28 van de wet op de wissel en door het laatste lid van art. 1244 B.W.

De acceptant, die beweert rechten tegen de houder van de wissel te hebben, behoort een afzonderlijke vordering in te stellen.

De wedereis is trouwens niet ontvankelijk, daar hij niet voortspruit uit de overeenkomst of uit het feit, dat tot de oorspronkelijke vordering aanleiding heeft gegeven (artikel 37, eerste lid, Wet op de Bevoegdheid).

Het abstracte karakter van de verbintenis « ex cambio » verzet zich er tegen, dat de wisselverbintenis zou worden beschouwd als blijvend verband houdend met het contract, dat in feite oorzaak was van de acceptatie.

N.V. Molens Mariman t/Adam.

Overwegende dat de vordering tot de betaling strekt : 1° van 24.126 fr. als bedrag van een aanvaarde wissel; 2° van 335 fr. als intresten wegens verwijl; en 3° van 290 fr. wegens kosten van protest, bank en retour;

Overwegende dat verweerder als enig middel tegen de vordering inbrengt dat zijn schuld « ex cambio » zou gecompenseerd zijn met het bedrag van de wedereis die hij vormt en die strekt tot de betaling van 96.000 fr. uit hoofde van schadevergoeding wegens een beweerde onrechtmatige verbreking, door eiseres, van een contract van exclusiviteit, waarbij eiseres de verkoop van haar duivenvoederproducten aan verweerder had toevertrouwd;

Overwegende dat de schuldvordering, welke verweerder aldus tegen eiseres zou bezitten, betwist is, zowel principieel als wat betreft haar bedrag;

Overwegende dat zij dus niet vatbaar is voor wettelijke, d.i. voor onmiddellijke compensatie met de onbetwistbare schuld van verweerder, gesteund op zijn aanvaarding van een wissel;

Overwegende dat het onderzoek van de beweerde rechten van verweerder op schadevergoeding met het oog op een gebeurlijk gerechtelijke schuldvergelijking, noodzakelijk de veroordeling van verweerder tot betaling van de wissel, zou vertragen;

Overwegende dat die vertraging er op zou neerkomen, aan verweerder termijnen toe te staan waarvan de toekenning uitgesloten is door artikel 28 van de wet op de wissel en door art. 1244, laatste lid, B.W.;

Overwegende dat het aan verweerder behoort, de rechten die hij tegen eiseres zou bezitten, bij wijze van afzonderlijke vordering in te stellen (zie de contro-verses rond die kwestie in Revue de la Banque 1955, 66 en v., 212 en v., 350 en v., 373 en v., en 1956, 39 en v.);

Overwegende dat de wedereis trouwens niet ontvankelijk is, vermits hij niet spruit uit de overeenkomst of uit het feit dat aan de oorspronkelijke vordering aanleiding gaf (artikel 37, eerste lid, wet op de bevoegdheid);

Overwegende dat het abstracte karakter van de verbintenis « ex cambio » zich er tegen verzet dat de wissel beschouwd worde als blijvende verband houden met het contract dat in feite aan de oorsprong van haar aanvaarding ligt;

Om deze redenen,

de Rechtbank, makende melding dat artikelen 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 nageleefd werden;

Verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond, dienvolgens verwijst verweerder om aan eiseres te betalen de sommen van 24.126 fr., 335 fr. en 290 fr., samen 24.751,00 fr. met de gerechtelijke intresten;

Verklaart de wedereis « hic et nunc » niet ontvankelijk en wijst hem dienvolgens van de hand;

Verwijst verweerder in de kosten van het geding.

BALIELEVEN**HET PLEITMONOPOLIE VAN DE ADVOCaat, WAARBORG VOOR EEN GOEDE RECHTSBEDELING**

Onze lezers zullen hieronder de tekst vinden van de mededeling die gedaan werd door Mr P. Pollet op de laatste algemene vergadering van het Verbond der Belgische Advocaten.

A. Inleiding.

1. Het is van belang dat de advocaten, die door de wet erkend worden als officieel aangestelde helpers van het gerecht en aan wie door artikel 9 § 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bovendien een monopolie wordt toegekend wat betreft het pleiten zelf, het zo belangrijke vraagstuk van het rechterlijk debat onderzoeken, vraagstuk, dat zich eerst en vooral stelt op het gebied van de openbare orde.

Opdat de magistratuur zich behoorlijk rekenschap zou kunnen geven van recht en gerechtigheid is het niet alleen nodig dat de zaken die aan haar worden voorgelegd ingeleid worden door een duidelijk opgestelde procedure, maar dat zij vervolgens ook zorgvuldig voorbereid in rechte en in feite ten slotte objectief zouden voorgedragen worden.

Dit voorbereidend procedurewerk en de uiteenzetting voor de rechter zijn geen loutere uitvinding van de geest.

Om dit te kunnen vervullen moet men een juridische vorming hebben, zo theoretisch als praktisch, ook moet men rechtschapenheid bezitten, oprechtheid en eerbied voor de rechten van de tegenstrever.

Het is omdat de advocaten vooraf een diploma van doctor in de rechten hebben moeten verwerven, de

eed hebben afgelegd, zich verplicht hebben tot het doen van een stage, omdat zij genoodzaakt zijn geweest tot het bijwonen van zittingen, het zich toeleggen op pleitoefeningen, het volgen van lessen over de regels van het beroep en in sommige balies tot het afleggen van een examen vooraleer te worden toegelaten tot de tabel der orde en omdat ze zich in het vervolg zullen onderwerpen aan de strenge regels van tucht, dat de wet geoordeeld heeft, dat zij, beter dan wie ook een waarborg leveren van wetenschap en van zedelijkheid, die nodig zijn voor een klare en heldere rechtsbedeling.

Het is dus niet nutteloos te herhalen dat het algemeen belang er door gediend is dat de pleiters zouden vertegenwoordigd worden door hen die voldoende waarborgen bieden van bevoegdheid, onafhankelijkheid en kiesheid, die de tucht der balie verzekeren aan de rechtshorigheden.

2. Wanneer enerzijds artikel 9 § 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, aangevuld door het K.B. van 30 maart 1939, uitdrukkelijk voorziet: «mogen enkel als gemachtigden pleiten, de advocaten of de in elke zaak door de rechter inzonderheid daartoe toegelaten personen», stelt men anderzijds toch vast dat deze mogelijkheid sommige personen vreemd aan de balie toe te laten in rechte op te treden, een regel die een grote uitzondering zou moeten blijven, een algemeen geldende regel is geworden en dat dragers van volmachten aanwoekeren voor de vrederechters, de handelsrechtbanken, de werkrechtshorigheden, ja zelfs soms voor de kinderrechtshorigheden, zoals men het ons verklaard heeft.

B. Houding van de rechtspraak.

A. Wat betreft de vrederechten en de handelsrechtbanken.

De cantonale rechtscolleges hebben een overvloedige rechtspraak geschapen voor wat betreft de al of niet toelaatbaarheid van dragers van volmachten.

Deze rechtspraak is dikwijls tegenstrijdig. Men kan deze beslissingen verdelen in vier duidelijk onderscheiden categoriën.

I. Vrederechters die aan zaakwaarnemers het recht weigeren te verschijnen en te pleiten.

Toen 25 jaar geleden zaakwaarnemers regelmatig voor de vrederechters verschenen kan men thans algemeen zeggen dat dit praktisch niet meer het geval is.

De vrederechters zelf schijnen hen te hebben ontmoedigd en weigeren hun aanvaarding.

Nochtans moet men toegeven dat sommige zaakwaarnemers op dit punt nog niet hebben gekapituleerd want wij hebben nog jonge beslissingen gevonden die hun het recht van verschijnen weigeren.

De vrederechter van Kortrijk heeft op 6 oktober 1953 de volgende beslissing genomen (R.W. 6-12-1953-54, kol. 590): «De boekhouder die belast is met het houden van de boeken van zijn cliënt en de oplossing van talrijke sociale moeilijkheden kan niet aangezocht worden als volmachtdrager in een geding dat hangende is voor een rechtbank. Dergelijke bezigheden zouden gemakkelijk kunnen leiden tot zaakwaarneming, zelfs in de tak der gespecialiseerde gedingen tegen de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid. Dergelijke verschijningen zouden tegen de geest der wet zijn».

De vrederechter van het 1° Kanton van Antwerpen (vonnis van 21 oktober 1953, R.W. 3-1-1954, kol. 755) laat zaakwaarnemers voorzien van een volmacht niet toe, terwijl de vrederechter van Ninove (vonnis van 26 augustus 1954, onuitgegeven) dragers van vol-

machten toelaat maar het optreden van zaakwaarnemers weigert.

II. Vrederechters die dragers van volmachten weigeren.

Een vonnis van de vrederechter van Stavelot (vonnis van 26 maart 1952) waaraan de Federatie destijds een grote verspreiding heeft gegeven, en dat dikwijls werd geciteerd door andere vrederechters.

De vrederechter van het 1° kanton te Gent (vonnis van 26-9-1952, J.T. 1953, blz. 244) weigerde aan dragers van volmachten de toelating te geven om op te treden omdat het als een uitzondering moet beschouwd worden dat bedienden zich regelmatig bezig houden met betwistingen voor de rechtbanken, daar de ondervinding leert dat deze bedienden, hoe degelijk ook, de gebruiken van de balie niet kennen en ook geen voldoende juridische kennis bezitten zodra zich een principiekwestie stelt, zodat er ten slotte ook praktische redenen bestaan om de tussenkomst van een advocaat wenselijk te oordelen.

Heel onlangs heeft de vrederechter van Vilvoorde een drager van een volmacht geweigerd (vonnis van 3 mei 1956, onuitgegeven). De vrederechter van het 3° kanton Antwerpen, en van Oostende weigeren stelselmatig de volmacht dragers (1).

De Handelsrechtbank van Antwerpen, 6° Kamer (vonnis van 25-10-1956, Jurisp. du Port d'Anvers, Vol. 7 en 8) weigerde de verschijning toe te laten van een partij door een volmacht drager die zich op een voortdurende wijze bezig hield de belangen van de leden van een vereniging te vertegenwoordigen voor het gerecht.

III. Rechters die dragers van een volmacht in principe toelaten, maar die aandringen op het uitzonderlijke karakter van elke aanvaarding.

De vrederechter van Molenbeek (vonnis van 22-3-1938, Pas. 1938, III, blz. 89).

Vrederecht van Leuze (vonnis van 4 juni 1952, onuitgegeven).

De politierechter van Kortrijk (vonnis van 27-2-1953) 2° kanton, oordeelde dat in het geval dat onderworpen werd aan de Rechtbank (schending van de wet op het wegeverkeer) de drager van een volmacht niet de vereiste bevoegdheid bezat.

Valt op te merken dat het openbaar ministerie zich verzet had tegen de aanvaarding.

De vrederechter van het 2° kanton te Brussel (27 mei 1953) zegt dat de drager van een volmacht niet uit gewoonte af automatisch kan aangeduid worden door een lastgever.

Het vonnis openbaarde het bestaan van een werkelijk misbruik tegen de voorrechten van de balie doordat men sommige personen aanhoudend voor de rechtbanken ziet, wier beroep het niet is te pleiten. Het is niet ongepast dat men zich verzet tegen deze pleiters die niet onderworpen zijn aan dezelfde tucht en die een andere vorming bezitten.

De vrederechter van het Zuid-kanton van Mechelen (vonnis van 26 juni 1953, R.W. 5-7-1953, kol. 1905) zegt dat de drager van een volmacht in uitzonderlijke gevallen kan verschijnen, maar dat zijn regelmatige verschijning in verschillende gevallen strijdig is met artikel 9 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

De vrederechter van St-Joost ten Node (vonnis van 29 december 1954, J.T. 31-1-1955) erkent eveneens het uitzonderlijke karakter. Hij laat de drager van

volmachten niet tóe omdat deze een belang heeft in het proces.

IV. Rechters die een regelmatige vertegenwoordiging toelaten van zekere rechtshorigen die drager zijn van een toegewezen volmacht.

Wij hebben slechts twee jonge vonnissen gevonden die dergelijke stelling aanvaarden :

Een gevelde door de vrederechter van St Joost ten Node op 25 september 1953 en dat overgenomen werd door de vrederechter van het 2° kanton van Schaarbeek. Het zegt dat het steeds toegelaten geweest is in het rechterlijk arrondissement Brussel dat in zake opvordering, het Ministerie van Landsverdediging vertegenwoordigd werd door een afgevaardigde, een verzekeringsmaatschappij door een bediende, een N.V. door een boekhouder zonder dat deze wijze van procedure misbruiken verwekt.

B. Wat betreft de werkrechtshorigen.

Zaakwaarnemers schijnen eveneens deze rechtbank te hebben verlaten. Ze worden er trouwens ook niet gunstig ontvangen.

Vermelden wij een kenschetsend vonnis uitgesproken door de werkrechtshorigen van Brussel op 20 november 1944 (J.L.O. blz. 59, zie eveneens Juriprudence du travail 1926-1945 door Geysen, blz. 34, en beschouwingen van stafhouder J. Thevenet in J.T. 1945, blz. 175).

Daarentegen worden de werkrechtshorigen overstelt door vertegenwoordigers van verschillende syndicaten van alle kleur en alle mogelijke politieke strekkingen.

Deze vertegenwoordigers verschijnen automatisch, alhoewel ze iedere week optreden in talrijke gevallen derwijze dat een advocaat die voor een werkrechtshorigen pleit als een uitzondering moet beschouwd worden. Hier zijn de rollen dus omgekeerd.

Een arrest uitgesproken door de werkrechtshorigen van beroep te Antwerpen in de zaak Brouwerij Hobors tegen Uytendhouwen heeft gereageerd tegen deze jammerlijke strekking.

Deze goed gemotiveerde beslissing is eveneens verspreid geworden door de Federatie, maar zij heeft de rechtspraak in eerste aanleg niet kunnen hervormen (2).

C. Besluiten en houding van de Federatie.

Uit deze uiteenzetting kan men besluiten wat volgt :

In het algemeen.

1. Het is dus in het belang van een goede rechtsbedeling systematisch uit de rechtbanken alle dragers van volmachten te verwijderen, behalve familieleden of vrienden van de rechtshorigen, die belet zijn te verschijnen, en die ten uitzonderlijke titel door iemand vertegenwoordigd zijn.

2. Op dit ogenblik is de toestand als volgt : dat enerzijds de zaakwaarnemers voor de rechters niet mogen verschijnen omdat zij een persoonlijk belang in het geding hebben, daar zij dikwijls de overnemers zijn van een schuldvordering. Anderzijds stelt men toch ook vast dat de rechters die dragers van volmachten toelaten te verschijnen, allen, met dezelfde angstvalligheid bezield zijn.

Zij leggen de nadruk op het feit dat deze aanvaarding uitzonderlijk is voor elke zaak en dat de rechtshorigen dit niet mogen beschouwen als een algemene regel of een recht.

Dit is het principe, maar de dragers van volmachten trotseren dit zonder schaamte, ondanks de verwittigingen in de vonnissen.

De vonnissen van de vrederechters van St-Joost ten Node en van het 2° kanton te Schaarbeek die de indruk geven deze toestand als heel normaal te beschouwen zouden gevaarlijke gevolgen kunnen hebben indien zij vaste rechtspraak zouden worden.

Wanneer men een drager van een volmacht als tegenstrever heeft — welke ook zijn bedoeling weze — gebeurt het maar al te dikwijls dat men achteraf vaststelt dat de zaak slecht in staat werd gesteld omdat hij hetzij te kwader of te goeder trouw nagelaten heeft de stukken en besluiten mede te delen, hetzij hij de rechter slecht ingelicht heeft of deze zich heeft gesteund op nota's die vlug ter zitting werden genomen en aldus een overijde en onjuiste beslissing heeft genomen.

Bovendien heeft de bediende ten opzichte van zijn lastgever niet dezelfde onafhankelijkheid als de advocaat ten opzichte van zijn cliënt. Deze band van ondergeschiktheid die sommige rechters niet schijnt te hinderen, hindert klaarblijkelijk de dragers van volmachten die het trouwens zelf erkennen na de debatten.

Deze bedienden pleiten niet volgens hun geweten maar volgens strenge onderrichtingen ontvangen van hun opdrachtgevers.

Bovendien heeft de rechter veel meer waarborgen om een vonnis te vellen met volledige kennis van de zaak, zowel van het recht als van het feit, wanneer twee advocaten gebonden door een beroepstucht, zich streng houden aan de regels van het spel. Dit geldt ook voor een bedreven stafhouder die pleit tegen de minst onderlegde stagiair.

Daarom weren sommige rechters systematisch de dragers van een volmacht.

Vandaar vermijden ze ook om vlug ter zitting de regels der procedure te moeten uiteenzetten, de verplichting van de mededeling der stukken, van de nederlegging van het dossier en de noodzaak de rechter goed voor te lichten.

Zij weten dat het verloop en het vonnis van de zaak regelmatig zal zijn indien zij geholpen worden door advocaten.

Het is slechts nadat sommige incidenten aan de rechters bewezen hadden dat ze bedrogen werden, dat men als regel heeft aangenomen het systematisch weren van de aanvaarding van de dragers van volmachten in sommige kantons.

Maar dat alles is niet gebeurd zonder dat er onschuldige slachtoffers waren en het is deze ongezonde toestand die daadwerkelijk moet vermeden worden.

Wat betreft de arbeidsgerechten.

Wij moeten de bijzonderste aandacht vestigen van de minister van Justitie op een groot gevaar voor misbruiken. Men moet zich ook wenden tot de minister van Arbeid omdat de arbeidsgerechten afhangen van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Het gaat hier om een uitzonderlijke rechtsmacht die nochtans niet ontsnapt aan de gegronde kritiek voor de onpartijdigheid en de onafhankelijkheid, welke men niet in herinnering moet brengen aan de beroeps-magistraten.

Toen op 22 december 1936 minister Bovesse in een

omzendbrief aandrang op het feit dat in elk geval afzonderlijk de rechter met zorg zou moeten oordelen over de speciale reden van aanvaarding en over de bijzondere omstandigheden om toegelaten te worden, hebben de syndicaten de omzendbrief die als voorbeeld aan eventuele dragers van volmachten de vertegenwoordigers van syndicaten gaf, niet begrepen, en ze hebben zijn betekenis totaal omgekeerd, door te beweren dat deze vertegenwoordigers moeten beschouwd worden als geplaatst op gelijke voet met de leden der balies, en dat deze uitzonderlijke regeling voor hen niet geldt.

Voor de arbeidersraden moet men zich vooral bescheiden tonen.

Het gebeurt en wij hebben nog onlangs vastgesteld dat ter zitting in de raad een vertegenwoordiger van hetzelfde syndicaat verschijnt als de drager van een volmacht en dat deze soms de ondergeschikte is van de andere.

Het is niet uitgesloten dat het betwiste geval reeds besproken werd door hen en wat te denken over de onafhankelijkheid van de rechter?

Ten slotte bestaat er in het tegenwoordige systeem geen vrije keuze meer van verdediger. De leden der syndicaten weten zelfs niet meer wie hen vertegenwoordigt.

Het is dus nodig dat de advocaten voor de arbeidersraden hun wettelijke taak vervullen zoals voor de andere rechtbanken.

PAUL POLLET,

Advocaat van de Balie te Antwerpen.

(1) Vermelden wij ook een vonnis onlangs geveld door de heer Nossent bijgevoegd vrederechter van het kanton Anderlecht (6-9-1956, J.D.; 20.1.57 P.44) die de aanvaarding van een volmachtdrager weigert, omdat aanlegster de gewoonte heeft zich altijd te doen vertegenwoordigen, en deze gewoonte de miskenning kan medeslepen van de traditionele regels der procedure. De vrederechter somt enige feiten op gepleegd door de volmachtdrager en die ten volle bewijzen dat hij geen het minst begrip heeft van de elementaire regels van rechtspleging.

(2) Is het omdat deze beslissing vernietigd werd door een Arrest van het Verbrekingshof van 14 januari 1955 (Bulletin des Arrêts de la Cour de Cassation — 1955 — P. 490) die een schending van de wet heeft gezien in het feit dat de rechtbank de aanvaarding van de volmachtdrager weigerde om een principieusreden, als wanneer deze weigering alleen mag gesteund zijn op bijzondere redenen innig met de zaak verbonden of afhangelende van de mandataris.

Het ligt voor de hand dat het Verbrekingshof verplicht is geweest zich op het standpunt van zuiver recht te plaatsen zonder zich te mogen bekommeren om de gevolgen van zijn beslissing.

Een feit is zeker n.l. dat het Arrest geen enkel der bezwaren wegcijfert van de vertegenwoordiging door volmachtdragers der syndicaten, die zich in rechterlijke aangelegenheden mengen, zoals we het in ons besluit bewijzen. bewijzen.

Het arrest kan niet verhinderen dat in de praktijk de wijze waarbij de rechtsbedeling voor het Arbeidsgerech geschiedt, laakbaar is en dat de publieke orde eist dat er verandering in dit opzicht zou komen.

CONFERENTIE DER JONGE BALIE TE HASSELT

Derde algemene vergadering van 26 januari 1957

De Conferentie der Jonge Balie had als spreker op haar derde vergadering aangekondigd, Professor Robert Vandeputte, met het zeer actuele onderwerp: «De verplichte verzekering van automobilisten».

Er was dan ook ruime belangstelling als voorzitter Mr. H. Geyskens de vergadering opende met een welkomwoord aan de heer van Soest, Voorzitter der Rechtbank, de heer Byvoet, Ere-voorzitter en de heren Rechters, Magistraten en Confraters uit Hasselt en Tongeren. Mr. Geyskens stelde vervolgens de spreker

aan de vergadering voor, waarop deze dan het woord nam.

Op de hem eigen klare en vlotte manier behandelde Professor Vandeputte de nieuwe wet. Inleidend beschouwde spreker even de toestand voor het tot-stand-komen der wet van 1-7-56, toen er enkel een onrechtstreekse en partiële verplichting tot verzekering bestond (bv. om vervoer te doen, moest er een toelating zijn. Een van de voorwaarden om de machtiging te bekomen, was een verzekeringspolis af te sluiten met bepaalde clausules). Professor Vandeputte feliciteerde de wetgever om het degelijk werk, maar verwees toch naar het toeval dat het tractaat van de Commissie tot unificering van het Recht in Benelux juist verschenen was, tractaat dat practisch in zijn geheel werd overgenomen.

Zeer interessant waren dan de beschouwingen die Professor Vandeputte wijdde aan de grote principes van de nieuwe wet o.m. in verband met de rechtstreekse vordering die nu tegen de verzekeraar bestaat; over de artikelen 1382 en vlg. die niet gewijzigd worden maar wier verantwoordelijkheid juist gedekt wordt door deze verplichtte verzekering; over mogelijke bedingen en het waarborgfonds. De spreker besloot zijn fel geapprecieerde voordracht met de wet zeer flink te noemen, ingegeven door sociale overwegingen, maar waaraan de uitvoerende macht nog heel wat werk zal hebben.

Stafhouder Mr. Byvoet dankte Professor Vandeputte namens al de aanwezigen. Na eerst enkele humoristische zinspelingen te hebben gemaakt op de vroegere verhouding, Professor en student, onderlijnde Stafhouder Byvoet de waardering der Hasseltse Balie voor Professor Vandeputte en dankte nogmaals voor de klare en bevattelijke uiteenzetting.

MEDEDELINGEN

DAGEN VOOR FISCAAL RECHT TE DUSSELDORF

Van 10 tot 17 maart 1957 heeft te Dusseldorf een diplomatieke vergadering plaats van Zwitserse afgevaardigden. Tijdens deze «Zwitserse week» richt de Rijnlandse Vereniging der Advocaten die specialist zijn in fiscaal recht, belangrijke voordrachten in over deze tak van het recht op donderdag 14 en vrijdag 15 maart in de gebouwen van de Industrie Club te Dusseldorf.

Een van de vier interessante voordrachten zal gewijd zijn aan het vraagstuk van de dubbele fiscale belasting op internationaal gebied.

Een andere zal als voorwerp hebben de rangorde van de belastingen, de inbeslagnemingen en de industriële controles.

De derde voordracht zal handelen over het vraagstuk van de handelsbelastingen en de vennootschappen.

Ten slotte zal de vierde voordracht betrekking hebben op het probleem der personele belastingen en der belastingen in het algemeen.

De Vereniging der Advocaten te Dusseldorf zal het een eer en een genoegen achten de Belgische confraters te kunnen welkom heten.

Naast de hoofdvoordrachten, die in de Duitse taal zullen gehouden worden, zal er in de namiddag een bespreking plaats hebben in kleine groepen. Er zal verder ook een ontvangst plaats hebben op het stadhuis te Dusseldorf.

Voor alle inlichtingen kunnen de advocaten zich wenden tot Dr. Eichhorn, Dusseldorf, Nordstrasse 27.

VERENIGING «HANDELSRECHT»

Prijsvraag

De Vereniging «Handelsrecht» verlangt een kritisch onderzoek naar: *de gevolgen voor het handelsrecht van de voorschriften in het ontworpen derde boek van een nieuw Burgerlijk Wetboek inzake de gemeenschap, — waaronder begrepen de gemeenschap van een algemeenheid van goederen —, en inzake het begrip algemeenheid van goederen op zich zelf.*

Hierbij ware in het bijzonder ook aandacht te schenken aan:

a) *de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap en de eenmanszaak;*

b) *de betekenis van de bedoelde voorschriften voor handelsvoorraden.*

Het antwoord moet in de Nederlandse taal zijn gesteld, met de schrijfmachine geschreven en vóór 1 maart 1958 in drievoud worden ingezonden aan het secretariaat der Vereniging, Eendrachtsweg 61, Rotterdam.

Het zal de naam en het adres van de schrijver niet mogen vermelden, noch enigerlei andere aanduiding van herkomst mogen bevatten, doch voorzien moeten zijn van een motto, dat ook zal moeten voorkomen op een bijgevoegde gesloten verzegelde enveloppe, welke naam en adres van de schrijver volledig moet behelzen. Voorts zal het antwoord een correspondentieadres moeten vermelden, hetwelk eveneens geen aanwijzingen omtrent de schrijver mag geven.

De beoordeling der inzendingen zal geschieden door een jury, bestaande uit de Heren Prof. Mr. L. J. Hijmans van den Bergh, Mr W. C. Treurniet en Mr G. J. Scholten.

De Vereniging stelt een bedrag van f 1000,— (een duizend gulden) beschikbaar ter beloning van de beste inzending, welke een prijs waardig wordt gekeurd, met dien verstande, dat de jury de bevoegdheid heeft genoemd bedrag onder meer inzenders te verdelen dan wel slechts een gedeelte daarvan toe te kennen.

De naam (namen) van degene(n), die een prijs waardig wordt (worden) geoordeeld, wordt (worden) openbaar gemaakt.

De Vereniging krijgt het auteursrecht van de bekroonde inzendingen; de niet-bekroonde inzendingen worden desgewenst aan de opgegeven correspondentie-adressen teruggezonden.

De beslissing der jury is onherroepelijk. In gevallen, hierboven niet voorzien, beslist het Dagelijks Bestuur van de Vereniging.

Vereniging «Handelsrecht»
Hijmans van den Bergh, Voorzitter
Dutilh, Secretaris

Utrecht/Rotterdam, februari 1957.

TIJDSCHRIFTEN

Algemeen fiscaal tijdschrift : n° 5 - januari 1957 :

J. G. Leysen, Geschiedenis der belastingen in onze gewesten. — Senator J. van In, Belasting op de Kultuur.

Nederlands Juristenblad : afl. 5 - 2 februari 1957 :

Mr W. S. Wolff de Beer, De fiduciaire rechtshandeling en het Ontwerp-Meijers (II, slot). - Mr H. Mulderije, Berusting en partij-deelneming aan het proces. - Mr H. J. Marius Gerlings, Een Rechter-Commissaris tijdens de sureance. - Mr P. J. G. Kapteijn, Nog eens : het regiem van het Suezkanaal. - Mr T. Stuyt, Enige opmerkingen naar aanleiding van artikel 39a Onteigeningswet zoals dat is opgenomen in het Ontwerp-Pachtwet.

Arbitrale Rechtspraak, n° 433 - januari 1957 :

Rechtspraak.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : n° 4477 - 2 februari 1957 :

Mr C. H. Beekhuis, Enige problemen met betrekking tot de hypotheek op een onverdeeld aandeel (V). - J. P. W. Kalis, Nogmaals de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde man (en vrouw) m.o. Prof. Mr J. C. van Oven. - Mr J. J. Beyerman, Het «klapperen» van de oude notariële archieven. - Prof. Mr G. de Grooth, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Verbintenissenrecht (IV).

Journal des Tribunaux : n° 4137 - 3 février 1957 :

Pierre Huvelle, L'évolution de la protection judiciaire de l'enfance aux Pays-Bas. - E. Joachim, Les conseils de l'Ordre des avocats et la compétence du conseil d'Etat. - Jurisprudence.

Recueil général de l'enregistrement et du notariat : février 1957 :

M. Donnay, Remembrement légal de biens ruraux.

Juris Classeur Périodique. - La Semaine juridique : n° 5 - janvier 1957 :

Jurisprudence.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het Rechtskundig "Weekblad"